

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES KOPĪGI PIEŅEMTIE LĒMUMI

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS Nr. 1578/2007/EK

(2007. gada 11. decembris)

par Kopienas statistikas programmu 2008. līdz 2012. gadam

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

dalībvalstu konstitūciju noteikumiem var salīdzināt dalībvalstu un to teritoriālo vienību starpā, kas ir aktuāla, ticama, izmantojama un sagatavota cik vien iespējams efektīvi, lai izstrādātu, piemērotu, uzraudzītu un izvērtētu tās politiku.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 285. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

- (3) Lai nodrošinātu Kopienas statistikas informācijas konsekvenci un salīdzināmību, vajadzīgs izveidot Kopienas piecu gadu statistikas programmu, kurā būtu noteikta paredzētajām darbībām izmantojamā pieeja, galvenās jomas un mērķi attiecībā uz minētajām prioritātēm.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

- (4) Īpašā Kopienas statistikas izstrādes metode prasa ļoti cieši sadarboties topošajā Kopienas statistikas sistēmā, ar Statistikas programmu komitejas starpniecību, kas izveidota ar Padomes 1989. gada 19. jūnija Lēmumu 89/382/EEK, *Euratom* ⁽⁴⁾, pielāgojot sistēmu, jo īpaši, ieviešot juridiskus instrumentus, kas ir vajadzīgi, lai izstrādātu minēto Kopienas statistiku. Būtu jāņem vērā respondentu noslodze – neatkarīgi no tā, vai tie ir uzņēmumi, centrālas, reģionālas vai vietējas pārvaldes iestādes, mājsaimniecības vai personas.

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 (1997. gada 17. februāris) par Kopienas statistiku ⁽³⁾ būtu jāizveido daudzgadu Kopienas statistikas programma.

- (2) Saskaņā ar minēto regulu Kopienas rīcībā vajadzētu būt savlaicīgi pieejamai statistikas informācijai, ko saskaņā ar

- (5) Kopienas statistikas izstrādi atbilstīgi piecu gadu programmā paredzētajam tiesiskajam pamatam panāk, izmantojot ciešu, koordinētu un saskanīgu *Eurostat* un attiecīgu valstu iestāžu sadarbību. Lai to panāktu, *Eurostat* būtu jānodrošina attiecīgo valstu dažādo iestāžu koordinācija tīklā, kas veido Eiropas statistikas sistēmu (ESS), lai savlaicīgi sniegtu statistiku atbilstoši standartiem, kas nodrošina vajadzīgo salīdzināmību starp dalībvalstīm, Eiropas Savienības politikas vajadzībām.

⁽¹⁾ OV C 175, 27.7.2007., 8. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2007. gada 12. jūlija Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2007. gada 29. novembra Lēmums.

⁽³⁾ OV L 52, 22.2.1997., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 181, 28.6.1989., 47. lpp.

- (6) Izstrādājot un izplatot Kopienas statistiku saskaņā ar šo lēmumu, valstu un Kopienas statistikas iestādēm būtu jāievēro principi, kas ir izklāstīti Eiropas statistikas prakses kodeksā, kurš pievienots Komisijas 2005. gada 25. maija Ieteikumam par valstu un Kopienas statistikas iestāžu neatkarību, integritāti un atbildību. Šajā norisē būtu jācenšas veicināt savāktās statistiskās informācijas terminu konvergenci un iespēju tos izmantot zinātnē.

tārās, finanšu un maksājumu bilances statistikas komitejai, kura izveidota ar Padomes Lēmumu 2006/856/EK⁽³⁾,

IR NOĻĒMUŠI ŠADI.

1. pants

Statistikas programmas izveide

- (7) Saskaņā ar Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā mazināt slogu, kas saistīts ar statistisko datu sniegšanu, kā arī vienkāršošanu un prioritāšu noteikšanu Kopienas statistikas jomā, gatavojot Komisijas ikgadējās statistikas darba programmas, būtu jāņem vērā vajadzība pastāvīgi pārskatīt statistikas prioritātes, tostarp vienkāršot procesus un mazināt tādu prasību skaitu, kuru nozīme sarūk, lai pēc iespējas labāk izmantotu pieejamos resursus.

Ar šo tiek izveidota Kopienas statistikas programma (turpmāk "programma") laikposmam no 2008. līdz 2012. gadam. Programma ir izklāstīta I un II pielikumā.

I pielikumā ir izklāstīta pieeja, galvenās jomas un mērķi, ko izmantot programmas darbības laikā paredzētajās darbībās. II pielikumā sniegts statistikas prasību kopsavilkums no Eiropas Savienības politikas vajadzību viedokļa.

2. pants

Politikas prioritātes

- (8) Lai celtu Kopienas pasākumu saskaņotību un iedarbību attiecībā uz pilsētām un ļautu izdarīt ticamus salīdzinājumus, Kopienas statistikas vajadzībām ir vajadzīgs precīzāk definēt, ko nozīmē "pilsētvides teritorija" un "aglomerācija".

1. Ņemot vērā resursus, kas pieejami valstu iestādēm un Komisijai, šajā programmā ir ievērotas galvenās Kopienas politikas prioritātes:

- (9) Ņemot vērā to, ka šī lēmuma mērķi – proti, Kopienas statistikas programmas izveidošana 2008. līdz 2012. gadam – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka minēto mērķi var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

a) labklājība, konkurētspēja, jauninājumi un izaugsme;

b) solidaritāte un cilvēka attīstība;

c) ekonomiska, sociāla un reģionāla kohēzija, ilgtspējīga attīstība un demogrāfiskas izmaiņas;

d) drošība; un

- (10) Ar šo lēmumu visam programmas laikam paredz finansējumu, kas budžeta lēmēj institūcijai ikgadējās budžeta procedūras laikā ir galvenā atsaucē, kā paredzēts 37. punktā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Iestāžu nolīgumā (2006. gada 17. maijs) par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību⁽¹⁾.

e) turpmāka Eiropas Savienības paplašināšanās.

2. Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 322/97 ik gadu detalizēti izplāno vispārējās programmas prioritātes un mērķus.

3. pants

Statistikas pārvaldība un kvalitāte

- (11) Šīs programmas izveides pamatnostādnes saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 322/97 ir iesniegtas Statistikas programmu komitejai, Eiropas Ekonomiskās un sociālās statistikas informācijas padomdevējai komitejai, kas ir izveidota ar Padomes Lēmumu 91/116/EEK⁽²⁾, un Mone-

Programmu īsteno saskaņā ar Eiropas statistikas prakses kodeksa principiem, lai izstrādātu un izplatītu kvalitatīvu un saskaņotu Kopienas statistiku, nepieciešamības gadījumā iedalītu pēc dzimuma, un kopumā nodrošinātu pareizu Eiropas statistikas sistēmas darbību. Valstu iestādes un Kopienas statistikas iestāde:

⁽¹⁾ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 59, 6.3.1991., 21. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 97/255/EK (OV L 102, 19.4.1997., 32. lpp.).

⁽³⁾ OV L 332, 30.11.2006., 21. lpp.

- a) izveido tādu institucionālu un organizatorisku vidi, kas veicina valstu un Kopienas statistikas iestāžu efektivitāti un ticamību, kuras izstrādā un izplata oficiālo statistiku, tostarp reģionālu statistiku, pamatojoties uz Statistiski teritoriālo vienību nomenklatūru (NUTS);
- b) ievēro Eiropas standartus, pamatnostādnes un labu praksi, organizējot, vācot, apstrādājot un izplatot valstu un Kopienas statistikas iestāžu oficiālo statistiku, un cenšas iegūt labi vadītu un efektīvu iestāžu reputāciju, lai stiprinātu minētās statistikas uzticamību;
- c) nodrošina Kopienas statistikas atbilstmi Eiropas kvalitātes standartiem un noderību Eiropas Savienības iestāžu lietotāju, valdību, reģionālo pašvaldību, pētniecības iestāžu, pilsoniskās sabiedrības organizāciju, uzņēmumu un sabiedrības vajadzībām;
- d) sadarbojas ar starptautiskajām statistikas iestādēm, lai veicinātu starptautisku koncepciju, klasifikāciju un metožu lietošanu saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statistikas komisijas 1994. gada 14. aprīlī pieņemtajiem oficiālās statistikas pamatprincipiem, it īpaši – lai nodrošinātu labāku statistikas saskaņotību un salīdzināmību pasaules mērogā;
- e) pieprasījuma un vajadzības gadījumā nodrošina nepieciešamu tehnisko atbalstu statistikas organizācijas jomā un ievieš labu praksi, kurā varētu dalīties ar citām iestādēm un trešajām valstīm;
- f) pievērš īpašu uzmanību statistiskās informācijas kvalitātei, jo īpaši tās ticamībai un salīdzināmībai, pienācīgi rūpējoties par savākto datu hronoloģisko secību un par iespējām tos lietot zinātniskos nolūkos.

4. pants

Prioritāšu noteikšana, efektivitāte un elastība

1. Programma nodrošina nepārtrauktu statistikas atbalstu lēmumiem un izvērtējumiem pašreizējās Kopienas politikas jomās un sniedz statistikas atbalstu svarīgām papildu vajadzībām, ko rada jaunas Kopienas politikas ierosmes.
2. Gatavojot ikgadējās statistikas darba programmas, Komisija ņem vērā sagatavotās statistikas izmaksu efektivitāti un nodrošina pastāvīgu prioritāšu pārskatīšanu, lai pēc iespējas labāk izmantotu pieejamos dalībvalstu un Komisijas resursus un pēc iespējas mazinātu respondentu noslodzi. Prioritāšu izvirzīšanas mērķis ir līdzsvarot jauno statistikas prasību papildu izmaksas un slogu, samazinot statistikas prasības pastāvošajās

Kopienas statistikas jomās, un tas notiek ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm.

3. Gatavojot ikgadējās statistikas darba programmas, Komisija var veikt iepriekšēju finansiālās ietekmes izvērtējumu katrai no jauna plānotai statistikas darbībai, kas radītu nozīmīgu papildu slogu dalībvalstīm.

4. Programma nodrošina instrumentu izveidi, lai mainītu statistikas darbību prioritātes, palielinot Eiropas statistikas sistēmas elastību un uzlabotu tās spēju laikus reaģēt uz mainīgajām lietotāju vajadzībām.

5. Programma nodrošina pārskatāmību, ņemot vērā, *inter alia*, 1. panta 1. un 2. punktu Komisijas Regulā (EK) Nr. 1104/2006 (2006. gada 18. jūlijs), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 831/2002, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku attiecībā uz piekļuvi konfidencialiem datiem zinātniskos nolūkos ⁽¹⁾.

5. pants

Finansējums

1. Šīs programmas īstenošanai paredzētais finansējums laikposmam no 2008. līdz 2012. gadam ir EUR 274 200 000.
2. Gada apropriācijas piešķir budžeta lēmējinstītūcija atbilstīgi finanšu shēmai.

6. pants

Ziņojumi

1. Komisija pēc apspriešanās ar Statistikas programmu komiteju sagatavo starpposma progresa ziņojumu un iesniedz to Eiropas Parlamentam un Padomei ne vēlāk kā 2010. gada jūnijā. Tas īpaši attiecas uz pašreizējās programmas darbības posma otro pusi un uz jautājumu par laikposmu, kas jāaptver nākošajā daudzgadu statistikas programmā, ņemot vērā Eiropas Parlamenta pilnvaru termiņu. Īstenojot programmu, ziņojums sniedz iepriekšēju izvērtējumu, kādu iespaidu konkurences jomā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem atstās ierosinātais administratīvā sloga samazinājums un kāda būs finansiālā sloga sadale starp Kopienas un dalībvalstu budžetiem. Komisija tajā īpaši pievērš uzmanību arī jautājumam par nepieciešamajām datu kopām, rīkiem un metodiku, kas veidos pamatu viendabīgam un objektīvam izvērtējumam par tādu svarīgu jomu ietekmi uz sabiedrību un ekonomiku, kuras pastāvīgi jāuzrauga un jāpārskata kā, piemēram, kopējā lauksaimniecības politika, iekšējā tirgus pakalpojumi vai nākamās daudzgadu finanšu shēmas.

⁽¹⁾ OV L 197, 19.7.2006., 3. lpp.

2. Programmas darbības laikposma beigās Komisija pēc apspriešanās ar Statistikas programmu komiteju nāk klajā ar programmas īstenošanas izvērtējuma ziņojumu, kurā ņemts vērā neatkarīgu ekspertu viedoklis. Ziņojumu pabeidz līdz 2013. gada beigām un pēc tam to iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei.

3. Ziņojumu par prioritāšu maiņu rezultātiem, tostarp izmaksu un statistikas projektu sloga izvērtējumu un šīs statistikas programmas aptverto jomu uzskaitījumu, kā arī īpaši jaunajās Kopienas politikas jomās izmantojamo statistikas vajadzību izvērtējumu ietver starpposma progresu ziņojumā un galīgajā izvērtējuma ziņojumā.

7. pants

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Strasbūrā, 2007. gada 11. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
H.-G. PÖTTERING

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
M. LOBO ANTUNES

I PIELIKUMS

PIECU GADU STATISTIKAS PROGRAMMA: SAVSTARPĒJI SAISTĪTI JAUTĀJUMI

Šis pielikums attiecas uz Kopienas statistikas attīstībai nozīmīgiem savstarpēji saistītiem aspektiem vidējā un ilgtermiņā. Pirmkārt, tajā izklāstīts, kā pati statistikas politika sekmē Eiropas integrāciju; otrkārt, tajā ir vispārīgi raksturota Eiropas statistikas sistēma (ESS) un sadarbība ar statistikas lietotājiem un izstrādātājiem; un treškārt, tajā ir raksturoti galvenie instrumenti, ko Kopienas iestāde izmanto sadarbībā ar valstu iestatādēm. Katram no minētajiem aspektiem pielikumā apkopoti galvenie mērķi un ierosmes, kas jāīsteno piecos gados.

1. Statistikas nozīme Eiropas integrācijā

Ticama statistikas informācija par ekonomisko, sociālo un vides stāvokli ES un tā elementiem valstu un reģionu līmenī ir obligāts Eiropas integrācijas procesa priekšnosacījums. Tā nodrošina ES iestādes, dalībvalstis un pilsoņus ar obligāti vajadzīgo faktu materiālu, lai izvērtētu vajadzību pēc Eiropas politikas ierosmēm, kā arī to īstenošanā gūtos panākumus. Saskaņota un salīdzināma statistika ir arī ļoti būtiska, lai veidotu plašas sabiedrības izpratni par Eiropu, rosinātu pilsoņu līdzdalību diskusijās un ar Eiropas nākotni saistītos demokrātijas procesos un iesaistītu uzņēmumus iekšējā tirgū.

Eiropas Savienības padziļināšana un paplašināšana atspoguļojas pašā ESS. ESS stratēģijās un pasākumos ir paredzēts pastāvīgi saskaņot koncepcijas, definīcijas un metodes, un vajadzības gadījumā integrēt statistikas izstrādes procesus un ieviest kopīgas mijdarbīgas sistēmas. Tomēr ESS jāturpina attīstīt tās struktūras, stratēģijas un pasākumi, lai nodrošinātu to, ka sistēma saglabā un attīsta visu lietotāju vajadzību apmierināšanai vajadzīgo kvalitāti un efektivitāti. Oficiālās statistikas pētniecība, *inter alia*, var sekmēt turpmāku Kopienas statistikas infrastruktūras, efektivitātes un kvalitātes attīstību.

Programmas posma mērķi ir šādi:

- turpināt jēdzienu, klasifikāciju un metodiku “vienotās statistikas valodas” saskaņošanu, izveidi un īstenošanu. Šajā jomā nozīmīgāko darbību vidū ir Eiropas kontu sistēmas pārskatīšana un NACE saimniecisko darbību klasifikācijas 2. redakcijas ieviešana,
- izstrādāt starptautisko uzņēmumu grupu Eiropas statistikas reģistru un iekļaut statistikas izveides procesos,
- sadarbībā ar citiem attiecīgiem Komisijas dienestiem, Eiropas Centrālo banku sistēmu un starptautiskām organizācijām turpināt izstrādāt un ieviest standartus un kopīgus instrumentus, lai Eiropas Statistikas sistēmā efektīvi un droši apmainītos ar statistikas datiem un metadatiem. Minētos standartus īsteno visās attiecīgās jomās,
- izveidot un ieviest gan lietotājiem, gan statistikas veidotājiem pieejamu metadatu glabātavu, visā datu izstrādes ciklā saistot datus un metadatus,
- veicināt plašāku interneta izmantojumu ne tikai, lai izplatītu statistiku īstajiem lietotājiem, bet arī citos statistikas izstrādes posmos,
- izstrādāt un īstenot politiku un instrumentus saskaņotai ESS konfidencialitātes nodrošināšanai. Jo īpaši attīsta un īsteno saskaņotus līdzekļus, lai pilnvaroti pētnieki varētu optimāli piekļūt anonimizētiem mikrodatiem, kas savākti Kopienas statistikas vajadzībām. Informācijas izpaušanas draudus attiecīgi izvērtēs un izstrādās tehniskus līdzekļus, lai atvieglinātu pieeju statistikas datiem, kā arī to apmaiņu,
- izstrādāt līdzekļus ESS datu apmaiņas instrumentiem un veicināt atvērta koda programmatūras (AKP) izmantošanu, kā arī
- ieviest līdzekļus, lai darbībā varētu labāk izmantot oficiālās statistikas pētniecības rezultātus.

2. Attiecības ar ieinteresētām personām

2.1. Eiropas Statistikas sistēma

Eurostat atbild par Kopienas statistikas izstrādi ES politikas mērķiem. Ir vajadzīga cieša un koordinēta sadarbība, lai efektīvi veidotu Kopienas statistiku, uz ko attiecas šī programma un kuras izveidē iesaistītas gan dalībvalstu iestādes, kas atbildīgas par saskaņotas valstu statistikas izstrādi, gan *Eurostat*, kas atbild par Kopienas statistikas izstrādi, pamatojoties uz datiem, ko galvenokārt iesniedz valstu iestādes. Sadarbību īsteno ESS.

ESS ir partnerība, kas aptver *Eurostat*, attiecīgu valstu statistikas iestādes un citas ar statistiku saistītas iestādes, kas katrā dalībvalstī ir atbildīgas par Eiropas statistikas izstrādi un izplatīšanu saskaņā ar Eiropas Statistikas prakses kodeksa principiem. *Eurostat* veiks vajadzīgo šīs struktūras vadību un koordināciju, lai garantētu savlaicīgu statistikas nodrošināšanu ES politikas vajadzību atbalstam.

Sistēmas nevainojamas darbības pamatelements ir arī ESS dalībnieku savstarpēja pieredzes, paraugprakses, tehnoloģiskas kompetences un galveno metodisko paņēmieni apmaiņa. To veicina, attīstot Eiropas statistikas mācību programmu.

Programmas posma mērķi ir šādi:

- Komisijai un dalībvalstīm īstenot attiecīgas ierosmes, lai panāktu Eiropas statistikas prakses kodeksa ievērošanu,
- izveidot Eiropas statistikas pārvaldības padomdevēju padomi, lai papildinātu pārvaldības struktūru,
- analizēt Eiropas oficiālās statistikas kopsavilkuma datu kvalitātes marķēšanu tehniski ekonomiskajā pamatojumā, lai šajā nolūkā izstrādātu piemērotas procedūras, standartus un kritērijus, kā arī
- nodrošināt, ka Eiropas statistikas mācību programma ir vērsta uz Eiropas statistikas kvalitātes uzlabošanu kopumā, ceļot statistiķu kvalifikāciju, veicinot viņu neatkarību, sekmējot gan teorētiskas, gan praktiskas mācības un īstenojot paraugprakses un pieredzes apmaiņu.

2.2. Sadarbība ar lietotājiem

Katrā ziņā jārisina ciešs, pastāvīgs dialogs ar Kopienas statistikas lietotājiem par to vajadzībām, statistikas faktisko izmantojumu un prioritātēm. Pašreizējā sadarbība ar lietotājiem ir savstarpēji izdevīga un, *inter alia*, ietver Eiropas Ekonomiskās un sociālās statistikas informācijas padomdevējas komitejas (CEIES) ⁽¹⁾ darbības, sadarbību ar Eiropas uzņēmēju federācijām un oficiālās sarunas ar Komisijas dienestiem par statistikas darba programmu. Tomēr Kopienas statistikas lietotāju skaits aug, un to vajadzības kļūst aizvien atšķirīgākas, tādēļ *Eurostat* stiprinās dialogu starp ESS un tās lietotājiem.

Programmas posma mērķi ir šādi:

- tuvināt statistikas lietotājus tās izstrādātājiem, uzlabojot saziņu ar dažādām lietotāju grupām un tīkliem,
- aktīvi analizēt lietotāju vajadzības, ļaujot ESS efektīvāk reaģēt uz jaunajām vajadzībām, kā arī
- nostiprināt CEIES, nodrošinot uz lietotāju vērstas Kopienas statistikas attīstību.

⁽¹⁾ Komisija ir ieteikusi aizstāt CEIES ar Eiropas Statistikas padomdevēju komiteju (ESAC).

2.3. Tehniskā sadarbība ar valstīm, kas nav ES valstis

Lai varētu norītēt ES mijiedarbība ar kaimiņvalstīm un citiem reģioniem, un valstīm visā pasaulē, ir vajadzīga ticama statistika par ekonomiskiem un sociālajiem apstākļiem šajās valstīs. Notiek plaša tehniska sadarbība, lai palielinātu minēto valstu statistikas jaudas un nodrošinātu ES politikas jomu vadībai vajadzīgo statistiku. Tas jo īpaši attiecas uz kandidātvalstīm. Sadarbība aptver daudzu ESS partneru pieredzi.

Programmas posma mērķis ir šāds:

- sagatavot un īstenot reģionālas attīstības programmas un nodrošināt ciešāku statistikas jomā veiktu darbību saikni ar plašākiem ES programmu mērķiem.

2.4. Sadarbība ar starptautiskām organizācijām

Ne tikai ES dalībvalstu, bet arī plašāka starptautiska mēroga statistikai jābūt savstarpēji salīdzināmai, un daudzu ESS jomu pamatā ir starptautiski saskaņota metodika. ESS daudzkārt uzņemas vadību un izstrādā standartus pirms pasaules mēroga standartu izstrādes. Tādos gadījumos ir ļoti būtiski, lai starptautisku metodiku veidotu, ņemot vērā Eiropā sasniegto. Starptautiska sadarbība ietver arī kopīgu lielāku projektu vadību un darba programmu un datu vākšanas koordināciju, lai izvairītos no darba dublēšanās.

Pieredze liecina, ka koordinēta, vienota nostāja ir nozīmīga, lai ES prioritātes ietekmētu starptautisko statistikas sistēmu darba plānus, attīstību un saskaņošanu. Šā iemesla dēļ pirms augsta līmeņa starptautiskām sanāksmēm ir sāta intensīva ES nostāju gatavošana un koordinācija.

Programmas posma mērķi ir šādi:

- nodrošināt, lai ES būtu pastāvīgi pārstāvēta, un vajadzības gadījumā koordinēt tās nostāju nozīmīgākos starptautiskos statistikas forumos un prioritāros ES politikas jautājumos,
- veicināt starptautisku sadarbību un darba programmu koordināciju, lai izvairītos no darba dublēšanās un uzlabotu starptautiskās statistikas salīdzināmību.

3. Instrumenti

3.1. Labāks regulējums

Regulas (EK) Nr. 322/97 3. panta 2. punktā ir paredzētas trīs veidu "īpašas statistikas darbības", ko var izmantot, īstenojot Kopienas statistikas programmu: pirmkārt, saskaņā ar koplēmuma procedūru pieņemt tiesību akti, kas paredz iespēju īstenošanas pilnvaras deleģēt Komisijai; otrkārt, darbības, ko tieši īsteno Komisija saskaņā ar ļoti stingriem nosacījumiem: darbības nedrīkst risināties ilgāk kā vienu gadu, gatavojamiem datiem ir jābūt jau pieejamiem vai iegūstamiem atbildīgās attiecīgās valsts iestādēs, un Komisijai ir jāsedz papildu izmaksas, kas darbības dēļ ir radušās attiecīgu valstu līmenī.

Vairākumā gadījumu, kad jāvāc statistika, vispiemērotākā izvēle būtu īstenot tiesību aktus saskaņā ar Līgumu. Tā balstīsies uz reālistisku likumdošanas politiku atbilstīgi Komisijas politikai, kurā paredzēts turpmāk pieņemt vienkāršākus un mērķtiecīgākus tiesību aktus. Jaunās likumdošanas ierosmes gatavos ciešā sadarbībā ar ieinteresētajām personām, un ierosmēm būtu jāatbilst lietotāju vajadzībām, tajās būtu jāvairās no pārmērīgas respondentu noslodzes, kā arī tajās būtu pienācīgi jāņem vērā prioritātes, izmaksas un statistikas nodrošināšanas iespējas.

Programmas posma mērķi ir īstenot ierosmes, lai:

- dažās jomās, kurās regulāri izstrādā Kopienas statistiku un ir sasniegts pietiekams attīstības līmenis, aizstātu nolīgumus ar Kopienas tiesību aktiem,
- statistikas jomās, ko jau regulē sarežģīti Kopienas tiesību akti, pārstrādātu un vienkāršotu tiesību aktus,
- statistikas jomās, kurās Kopienas tiesību akti nepietiekami atspoguļo lietotāju vajadzības, prioritātes un sociāli ekonomisko un tehnoloģisko kontekstu, atceltu vai pārskatītu tādus tiesību aktus.

3.2. Noteikumu ievērošanas uzraudzība

Kopienas statistikas kvalitātes pamatā ir ne tikai zinātniskās prasības, bet arī pamatprasība par atbilstību Līguma un sekundāro tiesību aktu principiem. Tādēļ prioritāte ir neatlaidīga un sistemātiska tiesību aktu piemērošanas uzraudzība. Tiks ievērota globāla un saskaņota atbilstības stratēģija, kuras pamatā ir reālistiskas likumdošanas politikas principi, dalībvalstu pienākums sistemātiski piemērot tiesību aktus statistikas jomā un saskanīga un sistemātiska atbilstības uzraudzība. Cieši kontakti ar kompetentām attiecīgu valstu iestādēm visos procesa posmos ir daļa no noteikumu ievērošanas uzraudzības.

Programmas posma mērķis ir šāds:

- nodrošināt sistemātisku Kopienas tiesību aktu ievērošanas uzraudzību.

3.3. Lielāka spēja reaģēt uz lietotāju vajadzībām

Lai uzlabotu lietotājiem sniegtos statistikas pakalpojumus un ESS efektivitāti kopumā, vairāk jāpievēršas būtiskākām Eiropas politikas vajadzībām. Īpašos gadījumos tās pamatā būs pieeja "Eiropas pieeja statistikai", kas ir pragmatiska stratēģija, ar ko sekmēt tādu Eiropas statistikas kopsavilkuma datu gatavošanu, kuri ir īpaši nozīmīgi Kopienas politikā. Tāpat jāstiprina ESS elastība un tās spēja laikus reaģēt uz mainīgajām lietotāju vajadzībām.

Programmas posma mērķi ir šādi:

- uzlabot statistikas sistēmu saskanību, stiprinot spēju reaģēt uz lietotāju vajadzībām, apvienojot dažādus statistikas avotus,
- īpašos gadījumos paplašināt *ad hoc* moduļu izmantošanu Kopienas apsekojumos, veicinot spēju reaģēt uz jaunām vajadzībām,
- plašāk izmantot prasību diferenciāciju atkarībā no konkrētu valstu datu nozīmības Eiropas statistikas kopsavilkuma datos, būtiski mazinot dažu attiecīgu valstu iestāžu izmaksas un respondentu noslodzi, kā arī ļaujot savlaicīgāk sagatavot ES statistiskos kopsavilkuma datus,
- īpašos gadījumos izmantot Eiropas paraugus, lai nodrošinātu kvalitatīvus datus Eiropas kopsavilkuma datu līmenī, uzlabojot saskanību un salīdzināmību, kā arī racionalizējot statistikas izstrādes procesus.

3.4. Finanšu atbalsts darbībām, kas sekmē Kopienas mērķu sasniegšanu

Lai laikus apmierinātu lietotāju vajadzības, Komisija var atbalstīt statistikas attīstību un ESS jaudas palielināšanu, piešķirot tiesības noslēgt pakalpojumu līgumus vai noslēdzot subsīdiju nolīgumus. Tādā atbalstā ņems vērā ES un dalībvalstu budžetu kopējo finansiālo slogu, īstenojot programmu (kā arī katras dalībvalsts konkrēto stāvokli), īpaši gadījumos, kad nepieciešama Eiropas pieeja statistikai.

Programmas posma mērķi ir šādi:

- piešķirt tiesības noslēgt pakalpojumu līgumus un subsīdiju nolīgumus, lai nodrošinātu optimālu statistikas attīstību un celtu ESS kapacitāti, pēc iespējas labāk izmantojot pieejamos resursus,
- neskarot Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 (2002. gada 25. jūnijs) par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienų vispārējam budžetam⁽¹⁾, censties racionalizēt un vienkāršot subsīdiju pārvaldības procedūras.

⁽¹⁾ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1995/2006 (OV L 390, 30.12.2006., 1. lpp.).

3.5. Partneru pieredzes izmantošana Kopienas nolūkos

Lai sasniegtu ESS mērķus un nodrošinātu, ka programmas, procesus un ražojumus pienācīgi uzlabo, lai varētu apmierināt augošās lietotāju vajadzības, ir vajadzīgi ne tikai pietiekami resursi, bet arī jaunrades gars un kompetence visā ESS jomā. Tādēļ ir jārod jauni paņēmieni, kā strukturēt konkrētu darbību organizāciju praksē, izmantojot pieredzi un paraugpraksi, ja tāda ir pieejama, lai panāktu sinerģijas un uzlabotu kopējo efektivitāti.

Programmas posma mērķis ir šāds:

- veidot vai turpināt izstrādāt kopīgas struktūras, instrumentus un procesus (piem., ESSnet ir ESS partneru sadarbības tīkli, lai izvairītos no darba dubultošānās un tādējādi celtu darba efektivitāti), iesaistot valstu iestādes un attiecīgos Kopienas dienestus, un sekmējot atsevišķu dalībvalstu specializāciju īpašās statistikas darbībās, kas dod ieguldījumu visā Eiropas statistikas sistēmā.

3.6. Datu izplatīšana

Programmas posmā izplatīšanas mērķi un instrumenti būtiski mainīsies; tas ne tikai ievērojami pārveidos pašas izplatīšanas funkcijas būtību, bet arī būtiski ietekmēs citus statistikas izveides posmus.

Interneta kapacitātes un tā pieejamības straujā attīstība nākotnē to padarīs par galveno statistikas datu izplatīšanas rīku. Tas ievērojami paplašinās iespējamo datu lietotāju loku, tādējādi radot jaunas iespējas datu izplatīšanā. Turklāt tas pavērs iespējas intensīvākai Eurostat sadarbībai ar valstu statistikas iestādēm. Tomēr līdz ar internetu radīsies arī jauni izaicinājumi, kas saistīti ar lietotājiem ērtu datu pasniegšanu, lai palīdzētu lietotājiem atrast statistiku, iepazīties ar to un izprast to. Esošie izplatīšanas rīki – papīra publikācijas un bezsaistes elektroniskie datu nesēji – kļūs par papildu izplatīšanas rīkiem. Efektīvas izplatīšanas nozīmīgi elementi ir atbilstīgas lietotāju atbalsta struktūras un saziņa ar lietotāju grupām.

Programmas posma mērķi ir šādi:

- attīstīt Eurostat interneta vietni no satura, lietojuma vienkāršības un funkcionalitātes viedokļa, nodrošinot, ka tā atbilst paraugpraksi,
- paplašināt sadarbību ar citām ESS un citu Kopienas dienestu izplatīšanas platformām, lai atvieglotu interneta vietņu izmantošanu un palielinātu statistikas informācijas vērtību no lietotāju viedokļa.

3.7. Izmaksu un ieguvumu līdzsvars

ESS modri jāuzrauga Kopienas politikas mērķiem vajadzīgās informācijas un ES, attiecīgu valstu un reģionu līmenī informācijas sniegšanai vajadzīgo resursu līdzsvars. Pietiekamu resursu nodrošināšana valstīs ir sevišķi būtiska, lai apmierinātu vajadzības pēc statistikas informācijas ES politikas lēmumu pieņemšanā. Tomēr svarīgi ir arī saglabāt pietiekamu elastīgumu, lai valstu iestādes visrentablāk varētu apmierināt Kopienas vajadzības pēc statistikas informācijas.

Prioritāšu pamatā būs trīs augsta līmeņa pamatprincipi:

- izvērtēt lietotāju vajadzības, tostarp to, cik tās ir nozīmīgas politikas izstrādei Kopienas mērogā,
- izvērtēt ietekmi uz respondentu, dalībvalstu un Komisijas izmaksām; izmantojot, piem., ES tiro izmaksu modeli vai standarta izmaksu modeli,
- izvērtēt konkrētus, nozīmīgus statistikas jautājumus, proti, cik rentabla ir konkrētā statistika, vai ir pieļaujams kompromiss starp statistikas kvalitātes dažādiem aspektiem, piemēram, “precizitāti” un “savlaicīgumu”, un kādas ir iespējas paredzēt elastīgus ziņojumu sniegšanas pienākumus, galveno uzmanību pievēršot Eiropas pamatvajadzībām.

Lai iespējami palielinātu kopējo izmaksu efektivitāti un varētu līdzsvarot darbību prioritātes ikgadējās statistikas darba programmās, šos principus piemēros pārskatāmi, ievērojot prakses pamatnostādnes, ko *Eurostat* izstrādās un uzturēs sadarbībā ar valstu statistikas iestādēm.

Programmas posma mērķi ir šādi:

- ieviest metodes, lai padziļināti soli pa solim pārskatītu esošās Kopienas statistikas nozares un izvērtētu lietotāju jaunās – vai būtiski ir citādās – vajadzības. Tas ir svarīgi, lai pastāvīgi uzlabotu Kopienas statistiku, nodrošinot to prasību apzināšanu, kuru apjomu var samazināt vai no kā var atteikties, un lai statistikas jomā ieviestu pārskatītas vai jaunas ierosmes,
- veikt izmaksu efektivitātes izvērtējumu visām šīs programmas skartajām jomām, sākot no izmaksu sloga izvērtējuma, pieļaujot sistemātisku prioritāšu maiņu, pirms programmas laikposma – no 2008. līdz 2012. gadam – beigām. Programmas laikposma – no 2008. līdz 2012. gadam – pirmajos sešos mēnešos izstrādās rīcības plānu visam procesam,
- pirms īstenošanas pārbaudīt izmaksu efektivitāti visiem jauniem statistikas projektiem vai galvenajiem esošajiem statistikas pārskatiem, kas varētu radīt būtisku papildu slogu ziņu sniedzējiem, īpaši uzņēmumiem,
- izvirzīt uzdevumus, lai ierobežotu vai mazinātu vispārējās izmaksas un noslodzi, regulējot pārskatus un prioritāšu maiņu,
- nodrošināt, ka ar pārskata sniegšanu saistītā noslodze ir samērīga attiecībā pret lietotāju vajadzībām, un tā nav pārmērīga attiecībā uz respondentiem, īpaši attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem. Ieviesīs tādas pārraudzības pasākumus, kā arī tiks rasti paņēmieni, kas mazina tādu noslodzi. No šāda viedokļa nozīmīgs instruments būs plašāka administratīvo datu izmantošana statistiskās nolūkiem, un
- pēc iespējas lietot esošos datus, lai apmierinātu jaunas statistikas prasības.

II PIELIKUMS

PIECU GADU STATISTIKAS PROGRAMMA: MĒRĶI UN DARBĪBAS

Šajā pielikumā sniegts kopsavilkums par statistikas vajadzībām un prasībām no ES politikas vajadzību viedokļa. Pirmā sadaļa veltīta starpnozaru statistikas darbībām vispārējo politikas prioritāšu atbalstam; pārējās sadaļās šīs vajadzības ir sakārtotas atbilstīgi Eiropas Kopienas dibināšanas līguma (EK Līguma) sadaļām. Tā kā dažas statistikas darbības attiecas uz vairākām sadaļām, var būt vērojama atkārtošana. Šajā pielikumā katrai politikas jomai ir izklāstīts tiesiskais pamats, pašreizējais stāvoklis un galvenās ierosmes, kas īstenojamas piecos gados.

Komisijas nospraustās prioritātes ik gadu apspriež ar dalībvalstīm, lai izstrādātu priekšlikumus par to statistikas prasību vienkāršošanu, kas integrējamās jauna tiesiskā pamata pieņemšanā un tā īstenošanas pasākumos. Dalībvalstis regulāri apspriež un apmainās ar datu vākšanas paraugpraksi, lai veicinātu datu vākšanas metožu vienkāršošanu un modernizēšanu, mazinot respondentu noslodzi.

STARPNOZARU STATISTIKAS DARBĪBAS VISPĀRĒJU KOPIENAS POLITIKAS PRIORITĀŠU ATBALSTAM

Strukturāli dati un ilgtspējīgas attīstības dati

Tiesiskais pamats

Lisabonas stratēģija, ko Eiropadome pieņēmusi 2000. gada 23. un 24. martā, ir pamats strukturāliem datiem, kas vērsti galvenokārt uz ekonomisko izaugsmi un nodarbinātību, kā 2005. gadā izklāstīts Integrētajās izaugsmes un nodarbinātības pamatnostādņēs (EK Līguma 99. pants). Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, ko Briseles Eiropadome pieņēmusi 2006. gada 15. un 16. jūnijā, ilgtspējīgas attīstības dati ir ieguvuši jaunu pamatu.

Pašreizējais stāvoklis

Statistika un dati ir vajadzīgi, lai pārbaudītu, kā notiek gan Lisabonas stratēģijas, gan ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošana, jo tās ir savstarpēji saistītas stratēģijas. Pastāvīgi notiek uzlabojumi, lai datu kopumus pielāgotu jaunajām vajadzībām un paaugstinātu sabiedrībai sniegtās informācijas kvalitāti.

Līdz šim nav pietiekami aptvertas dažas jomas, piemēram, pārtikas nekaitīgums un kvalitāte, ķīmiskās vielas un pesticīdi, veselības aizsardzības un apkārtējā vide, uzņēmumu atbildība, bioloģiskā daudzveidība, dabas resursi, transports, jūras ekosistēmas, laba pārvaldība un finanšu pakalpojumi.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- strukturālos un ilgtspējīgas attīstības datus pielāgos jaunām lietotāju vajadzībām un īpašām valstu programmām, ņemot vērā vispārējās sistēmas, piemēram, nacionālo kontu sistēmas,
- sadarbojoties ar citiem Komisijas dienestiem un Eiropas Vides aģentūru, izstrādās jaunus ilgtspējīgas attīstības datus, lai varētu labāk apmierināt pašreizējās un nākotnes vajadzības, jo īpaši pārtikas nekaitīguma un kvalitātes, ķīmisko vielu un pesticīdu, veselības aizsardzības un vides, uzņēmumu atbildības, bioloģiskās daudzveidības, dabas resursu, transporta, jūras ekosistēmu, zemes izmantojuma un labas pārvaldības jomās,
- uzlabos esošo datu kvalitāti un pabeigs publicēto datu kvalitātes aprakstus,
- sekmēs informēšanu gan par strukturāliem, gan ilgtspējīgas attīstības datiem saskaņā ar to pamatā esošo stratēģiju nozīmi.

Paplašināšanās

Tiesiskais pamats

Lai risinātu pievienošanās sarunas, Komisijai jāspēj sagatavot pilnīgu ticamas statistikas kopumu, kas metodikas ziņā ir salīdzināms ar Eiropas Savienības dalībvalstu statistikas kopumu. Palīdzību jaunajām dalībvalstīm, kandidātvalstīm un valstīm, kas gatavojas kļūt par kandidātvalstīm, statistikas jomā vada, izmantojot stingru tiesisko pamatu, tostarp Pievienošanās aktus un Padomes Regulu (EK) 1085/2006 (2006. gada 17. jūlijs), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OV L 210, 31.7.2006., 82. lpp.

Pašreizējais stāvoklis

Tiecoties sasniegt mērķus statistikas palīdzības jomā, Eiropas Savienība saskarsies ar trijiem diezgan atšķirīgiem uzdevumiem:

- integrēt potenciālos jaunos dalībniekus visos Kopienas mehānismos, aptverot, piemēram, Kopienas pašas resursu budžetus, struktūrfondus un visus citus jautājumus un programmas,
- pienācīgi sagatavot kandidātvalstis pirms pievienošanās ES, piedaloties sarunu procesā un uzraugot, kā tās pilda saistības sarunu laikā līdz pievienošanās dienai,
- turpināt sagatavot atlikušās kandidātvalstis un palīdzēt tām sasniegt pilnīgu atbilstību pašreizējiem Kopienas tiesību aktiem.

Tas izvirza augstas prasības kandidātvalstu statistikas izstrādei. Ir vajadzīga statistikas pamatinformācija par ekonomiku, arī par iekšzemes kopprodukta nozaru un reģionālo dalījumu, iedzīvotājus, nodarbinātību utt. Cita būtiska statistika ir tā, kas mēra iekšējā tirgus īstenošanu, tas ir, preču tirdzniecība, pakalpojumu tirdzniecība un brīvība veikt uzņēmējdarbību, maksājumu bilance, kapitāla plūsmas, personu mobilitāte, rūpnieciskā ražošana un struktūra utt. Turklāt ir noteiktas prasības statistikai saistībā ar pievienošanās sarunu jutīgām nozarēm, atbalstot tādas primārās ES politikas jomas kā lauksaimniecība, transports, reģioni un vide.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- salīdzināmu datu vākšanu galvenajām politikas jomām konsolidēs sarunu un Komisijas iekšējiem mērķiem,
- turpinās sniegt atbalstu jaunajām dalībvalstīm, kandidātvalstīm un valstīm, kas gatavojas kļūt par kandidātvalstīm, lai pielāgotu to statistikas sistēmas nolūkā izpildīt Kopienas prasības.

I SADAĻA

BRĪVA PREČU APRĪTE

Tiesiskais pamats

EK Līguma noteikumi: 133. pants (kopējā tirdzniecības politika).

Tiesību akti, kas skar attiecīgās statistikas jomas: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 638/2004 (2004. gada 31. marts) par Kopienas statistiku dalībvalstu savstarpējās preču tirdzniecības jomā ⁽¹⁾; Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 184/2005 (2005. gada 12. janvāris) par Kopienas statistiku attiecībā uz maksājumu bilanci, starptautisko pakalpojumu tirdzniecību un ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem ⁽²⁾.

Pašreizējais stāvoklis

Galvenie sasniegumi, kas gūti iepriekšējā programmas posmā, ir tirdzniecības statistikai veltīto tiesību aktu pielāgošana (galvenokārt *Intrastat* regula), *Intrastat* pārskatu sniegšanas sistēmas ieviešana jaunajās dalībvalstīs un kombinētās nomenklatūras pozīciju skaita samazināšana. Šīs pārmaiņas ir īstenotas, lai labāk apmierinātu statistikas datu lietotāju vajadzības gan Kopienas, gan dalībvalstu mērogā, tādējādi dodot iespēju pareizi interpretēt makroekonomikas attīstību un izvērtēt ES un dalībvalstu konkurētspēju. Reizē ir optimizēta statistikas datu vākšana un apstrāde, tādējādi mazinot statistikas informācijas sniedzējiem radīto administratīvo slogu. Šie rezultāti visnotaļ atbilst Lisabonas stratēģijas mērķiem.

Laikposma no 2008. līdz 2012. gadam mērķis būs turpināt centienus vienkāršot, saskaņot dažādas starptautiskas preču aprītes statistiku un maksājumu bilances statistiku, reizē pētot iespējas tirdzniecības statistikas datus un nomenklatūras sasaistīt ar cita veida statistiku, galvenokārt uzņēmumu statistiku vai rūpnieciskās darbības nomenklatūrām. Tādējādi notiks virzība uz vienkāršotāku, pārredzamāku un plašāku tirdzniecības statistikas apkopošanas un izmantošanas sistēmu, kas savukārt mazinās uzņēmumu administratīvo slogu un tādējādi stiprinās Eiropas tautsaimniecības konkurētspēju. Reizē dažādu tipu statistikas savstarpēja sasaiste ļaus izmantot jaunas metodes, izvērtējot ES saimniecisko un strukturālo pārmaiņu un resursu ilgtspējīgu izmantojumu.

⁽¹⁾ OV L 102, 7.4.2004., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 35, 8.2.2005., 23. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 602/2006 (OV L 106, 19.4.2006., 10. lpp.).

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- Komisija 2010. gadā ierosinās izmantot vienplūsmas sistēmu vai kādu citu metodi, kas būtiski mazinās *Intrastat* uzkrauto statistisko aptauju slogu, ņemot vērā realizētos pētījumus par statistikas kvalitāti, tai skaitā statistikas savlaicīgumu,
- izstrādās metodes un rīkus, lai labāk integrētu dažādu tipu statistikas informāciju, ko pieprasa uzņēmumi,
- turpinās uzlabot preču tirdzniecības statistikas un maksājumu bilances statistikas savienojamību. Ilgtermiņā mērķis būs izstrādāt apvienotu tirdzniecības statistikas sistēmu, kas saskaņoti un metodoloģiski konsekventā veidā atspoguļos preču, pakalpojumu un citu ar tirdzniecību saistītu veidu pārrobežu plūsmu.

II SADAĻA

LAUKSAIMNIECĪBA

Tiesiskais pamats

Lauksaimniecības statistika atspoguļo to, cik lielā mērā integrēta ES lauksaimniecība, cik nozīmīga ES budžetā ir kopējā lauksaimniecības politika (KLP) un cik būtiska nozīme lauksaimniecības statistikai ir KLP lēmumu pieņemšanā.

Pašreizējais stāvoklis

Tradicionālā lauksaimniecības statistika vēl aizvien būs ļoti nozīmīga KLP (tirgus pārvaldība), un to konsolidēs un vienkāršos. No otras puses, saistībā ar jaunajiem politiskajiem jautājumiem (lauku attīstība, atbilstība vides prasībām un ietekme uz vidi, pārtikas nekaitīgums) būs vajadzīga strukturāla statistika, ko varētu apkopot retāk, taču tai jāapmierina vajadzība pēc detalizēta un dažkārt specifiska ģeogrāfiska dalījuma, kas atbilstu, piemēram, telpiskiem datiem par augsni, ūdensšķirtnēm un bioloģisko daudzveidību. Šajā ziņā ļoti vērtīgs avots būs 2010. gada lauku saimniecību skaitīšana.

Viens no galvenajiem priekšlikumiem, kas ietverts Komisijas 2004. gada paziņojumā "Eiropas rīcības plāns bioloģiskai pārtikai un bioloģiskai lauksaimniecībai", ir pievēršanās uz informāciju balstītai bioloģiskas pārtikas tirgus attīstībai. Lai to nodrošinātu, paredzēs vākt statistikas datus gan par bioloģisko produktu ražošanu, gan tirdzniecību. ES lauksaimniecības statistikas sistēmas juridiskā struktūra tuvākajā nākotnē ir jāvienkāršo un jāievieš ES valstīs un kandidātvalstīs.

Īpašu uzmanību veltīs tam, lai izstrādātu īpašus datus par videi labvēlīgu un ilgtspējīgu mežu pārvaldību un par rūpniecības nozarēm, kas saistītas ar kokmateriāliem. Būs jāpārtrauca ES mežu rīcības plāns, kura īstenošanas pirmo posmu paredzēts sākt 2006./2007. gadā.

Zivsaimniecības statistikas programma aptvers nepārtrauktu spēkā esošo tiesību aktu īstenošanu, arī akvakultūras statistiku, sociāli ekonomisko datu un ilgtspējas datu izstrādi, kā arī zivsaimniecības produktu piegāžu bilances izstrādi. *Eurostat* ņems vērā pārmaiņas ierosinātajā jūrniecības politikā un attiecīgi pielāgos darba programmu.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- 2009. līdz 2010. gadā principā veiks lauku saimniecību skaitīšanu saskaņā ar tiesību aktiem, kā arī reizi desmit gados veicamo vīna dārzu apsekojumu. 2008. gadā būs pieejami 2007. gadā veiktā lauku saimniecību struktūras apsekojuma rezultāti (kā arī 2007. gadā veiktā augļu koku apsekojuma rezultāti),
- saskaņā ar tiesību aktiem veiks apsekojumus par lauksaimniecības ražošanas metodēm, zemes izmantojumu, ražošanas līdzekļu izmantojumu un bioloģisko lauksaimniecību,
- esošos apsekojumus par kultūrām un dzīvnieku audzēšanu veiks saskaņā ar pārskatītajiem tiesību aktiem, kas paredzēti, lai iekļautu un vienkāršotu spēkā esošos tiesību aktus, kā arī samazinātu aptauju slogu,
- izvērtēs tehniski ekonomisko pamatojumu par lauku saimniecību ienākumiem,

- turpinās lauku attīstības un lauksaimniecības vides datu izstrādi un nodrošinās to pieejamību,
- īpašu uzmanību pievērsīs efektīvākas lauksaimniecības statistikas vākšanas un apstiprināšanas sistēmas izstrādei,
- apkopos jaunu statistikas informāciju, ko izmantos kā orientieri ierosinātajā jūrmniecības politikā, ko patlaban gatavo Komisija.

III SADAĻA

PERSONU BRĪVA PĀRVIETOŠANĀS UN PAKALPOJUMU UN KAPITĀLA BRĪVA APRITE ⁽¹⁾

Tiesiskais pamats

Kapitāla un pakalpojumu brīva aprīte ir ļoti nozīmīga ES iekšējam tirgum. Tā pieder pie tā dēvētajām pamatbrīvībām, kam iekšējā tirgū ir galvenā nozīme. Komisijai, kas atbild par to EK Līguma noteikumu pareizas un savlaicīgas piemērošanas uzraudzību, kuri regulē kapitāla un pakalpojumu aprīti, ir vajadzīga ticama un salīdzināma statistikas informācija.

Attiecīgie EK Līguma noteikumi, kas regulē brīvu kapitāla aprīti, ir ietverti EK Līguma 56. līdz 60. pantā. EK Līguma 49. pantā izklāstīta brīvība sniegt pārrobežu pakalpojumus.

Tiesību akti, kas skar attiecīgās statistikas jomas: Regula (EK) Nr. 184/2005, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1608/2003/EK (2003. gada 22. jūlijs) par Kopienas zinātnes un tehnoloģijas statistikas izstrādi un pilnveidošanu ⁽²⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 716/2007 (2007. gada 20. jūnijs) attiecībā uz Kopienas statistiku par ārvalstu saistīto uzņēmumu struktūru un darbību ⁽³⁾, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par uzņēmējdarbības strukturālo statistiku; Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai attiecībā uz Kopienas statistiku par ārvalstu saistīto uzņēmumu struktūru un darbību.

Pašreizējais stāvoklis

Pakalpojumu un kapitāla brīvas aprītes nozīme pieaug, tādēļ aizvien palielinās pieprasījums pēc kvalitatīvas statistikas. Uzdevums ir laikus publicēt attiecīgos datus un pielāgot sistēmu mainīgajām politikas veidotāju prasībām, pastāvot mazai respondentu noslodzei.

No 2006. gada, īstenojot regulu par maksājumu bilanci, būs uzlabota pakalpojumu tirdzniecības un tiešu ieguldījumu datu kvalitāte. Turklāt statistika par ārvalstu saistītajiem uzņēmumiem ļaus noteikt ražošanas sistēmu globalizācijas apjomus. Izstrādātā statistika arī turpmāk aptvers gan ES iekšējo, gan ārējo tirdzniecību, un tādējādi atbildīs iekšējā tirgus vajadzībām.

Starptautisko uzņēmumu nozīme aizvien pieaug, tādēļ būs vajadzīgi jauni datu vākšanas paņēmieni. Jaunajā regulā par uzņēmumu reģistriem paredzēts, ka atsevišķi dati par starptautiskām uzņēmumu grupām jānosūta Eurostat un dalībvalstīm jāsaņem saskaņota informācija, tādējādi izveidojot Kopienas starptautisko uzņēmumu grupu reģistru (EuroGroups), ko pilnībā īsteno no 2008. gada.

Eiropas politikas veidotājiem, valstu regulatoriem un pasta operatoriem ir būtiska regulāra augstas kvalitātes statistikas izveide par pasta pakalpojumiem, lai atbalstītu atvērta pasta pakalpojumu tirgus izveidi un tālāku attīstību. Lai nodrošinātu augstu datu kvalitāti, to vākšanas grozījumu pamatā būs 2006. gada izmēģinājuma projekta datu vākšanas izvērtējums.

Pētniecības un attīstības un ar to saistīto cilvēkresursu internacionalizācija būtiski ietekmē Eiropas tautsaimniecības rezultātus. Tāpēc ir jāvērtē pētniecības un attīstības dati saistībā ar maksājumu bilanci, FATS un daudznacionālu uzņēmumu pasākumiem.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- visās attiecīgajās jomās tiks piemērota NACE saimniecisko darbību klasifikācijas 2. redakcija ar sīkāku pakalpojumu dalījumu,

⁽¹⁾ Personu brīva pārvietošanās izklāstīta IV sadaļā.

⁽²⁾ OV L 230, 16.9.2003., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 171, 29.6.2007., 17. lpp.

- nodrošinās galveno tiesību aktu ieviešanu un atjaunināšanu (maksājumu balance, starptautiska pakalpojumu tirdzniecība, tieši ārvalstu ieguldījumi un saistīti ārvalstu uzņēmumi),
- nodrošinās precīzāku pētniecības un attīstības internacionalizācijas datu noteikšanu,
- darbs pie uzturēšanās atļauju statistikas (gan attiecībā uz ES, gan trešo valstu pilsoņiem) turpināsies, kamēr vien Kopienas politikai būs vajadzīgi tādi dati.

IV SADAĻA

VĪZU POLITIKA, PATVĒRUMA POLITIKA, IMIGRĀCIJAS POLITIKA UN CITA POLITIKA, KAS SAISTĪTA AR PERSONU BRĪVU PĀRVIETOŠANOS ⁽¹⁾

Tiesiskais pamats

Tiktāl, ciktāl tas būs nepieciešams Kopienas darbību veikšanai, tiks izstrādāta statistika par migrāciju un patvēruma meklēšanu un noziedzību un kriminālo tiesvedību, lai apmierinātu augošās vajadzības pēc statistikas Komisijas rīcības plāna atbalstam ar nolūku īstenot Hāgas programmu tiesiskuma, brīvības un drošības jautājumos. Rīcības plānā ietverti priekšlikumi par migrācijas plūsmu regulāciju, migrantu sociālo un ekonomisko integrāciju, robežkontroli, patvēruma piešķiršanu un drošības stiprināšanu, kopīgi apkarojot noziedzību, jo īpaši organizēto noziedzību. Lai atbalstītu šos pasākumus, būtisks kāpums būs vajadzīgs statistikas pieejamības un kvalitātes ziņā. Tas jo īpaši attiecas uz četru jaunu fondu izveidi, kas ierosināta vispārīgajā programmā par solidaritātes un migrācijas plūsmu regulāciju 2007. līdz 2013. gadam. Šīs pārmaiņas sāksies vēl pirms 2008. gada, taču turpināsies visā šīs statistikas programmas posmā un pēc tam.

Pašreizējais stāvoklis

Pašlaik Kopienas statistika par migrāciju un patvēruma meklēšanu ir saistīta ar nopietnām problēmām – tās ir datu nepieejamības un nepietiekamas saskaņotības problēmas. Patlaban notiek pasākumi, lai pārvarētu šos trūkumus, un tos īstenos visā programmas posmā. Šos uzlabojumus veicinās jauno tiesību aktu īstenošana attiecībā uz Kopienas statistiku par migrāciju un patvēruma meklēšanu šīs programmas pirmajos gados. Saskaņā ar ES rīcības plānu 2006. līdz 2010. gadam par saskaņīga un plaša pamata izstrādi turpinās izziņāt potenciālu noziedzības statistikas jomā, lai nodrošinātu datus par noziedzību un kriminālo tiesvedību. Tiks pētīts, cik iespējams un ieteicams ir ieviest juridisku pamatu šai statistikai.

Atzīstot, ka valstu administratīvās un statistikas sistēmas migrācijas, patvēruma meklēšanas, noziedzības un tiesiskuma jomā ir ļoti atšķirīgas, statistikas salīdzināmības uzlabošanas pasākumi galvenokārt būs vērsti uz statistikas rezultātu saskaņošanu, bet ne uz kopēju datu avotu un procedūru ieviešanu. Tomēr dažos gadījumos (piemēram, statistikā par organizēto noziedzību) var būt jāizstrādā jauni datu avoti.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- pabeigs to tiesību aktu īstenošanu, kas attiecas uz Kopienas statistiku migrācijas un patvēruma meklēšanas jomā. Tas nodrošinās pamatu pasākumiem, ko veic, stiprinot tādas statistikas pieejamību, salīdzināmību, operativitāti un politisku atbilstību,
- izstrādās statistiku, kas sniedz sociāli ekonomisku informāciju par migrantu kopienām un kas nepieciešamības gadījumā iedalīta pēc dzimuma, tostarp ieviešot *ad hoc* moduļus darbaspēka apsekojumā un vācot informāciju par migrantiem 2011. gada Kopienas tautas skaitīšanas programmā,
- turpinās iesāktos pētījumus par tās Kopienas statistikas potenciālu, kas attiecas uz noziedzību (tostarp organizēto noziedzību), viktimizāciju un kriminālo tiesvedību.

⁽¹⁾ Pasākumu pieņemšana jomā, kas attiecas uz policijas un tiesu sadarbību krimināllietās, nav paredzēta EK Līguma IV sadaļā, bet gan Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļā. Tie ir ietverti šā dokumenta IV sadaļā, jo gan migrācijas politika, gan policijas/tiesu sadarbība attiecas uz brīvības, drošības un tiesiskuma jomu.

V SADAĻA TRANSPORTS

Tiesiskais pamats

Pēdējo 15 gadu laikā ES transporta politika attīstījās strauji. Transporta politikas mērķis ir definēts 1992. gada un 2001. gada Transporta baltajās grāmatās un Komisijas 2006. gada jūnija paziņojumā Padomei un Eiropas Parlamentam "Eiropas dinamisma saglabāšana – ilgtspējīga attīstība Eiropā. Eiropas Komisijas 2001. gadā publicētās Transporta Baltās grāmatas vidusposma pārskats". Tā mērķis ir transporta sistēmas optimizācija, kas nodrošinātu konkrētu tipu transporta un to apvienojumu efektīvu, konkurētspējīgu, drošu un videi labvēlīgu darbību vairākveidu pārvadājumu ķēdēs. Tīrāks un efektīvāks transports ir vajadzīgs, lai augošo mobilitāti nošķirtu no tās negatīvās blakus iedarbības. ES transporta politika ir galvenais elements ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un Lisabonas programmā izaugsmei un nodarbinātībai.

Pašreizējais stāvoklis

Kopienas transporta statistikai jāveido plaša transporta informācijas sistēma, ietverot datus par pasažieru un preču plūsmu, satiksmi, infrastruktūru, transporta tipiem, iekārtām, personu mobilitāti, drošumu, drošību, enerģijas patēriņu un ietekmi uz vidi, transporta izmaksām, ieguldījumiem infrastruktūrā, transporta uzņēmumiem un strukturāliem un ilgtspējīgas attīstības datiem.

Statistika par pasažieru un preču plūsmu un satiksmi visiem transporta veidiem ir laba, izņemot pasažieru autotransportu un nemotorizētu transportu. Turklāt pašlaik statistikā par visu veidu transporta satiksmi trūkst dažu svarīgu datu, kas ir vajadzīgi, lai uzraudzītu satiksmes plūsmas pārlieko aprūtinātību, izmešus gaisā un turpmāku negatīvu ietekmi uz vidi. Statistika par kravu pārvadājumiem joprojām ir vērsta uz viena tipa transportu un nenodrošina pietiekamu informāciju par vairākveidu pārvadājumu ķēdēm.

Pašreiz trūkst rādītāju, kas ņemtu vērā apstākļus, kas ietekmē konkurenci starp dažādiem transporta veidiem un viena transporta veida ietvaros, īpaši attiecībā uz dažādiem aspektiem darbības apstākļos: nodokļi, lietošanas un nodevu likmes, algu izmaksas un tarifi.

Patlaban transporta informācijas sistēmā trūkst informācijas par transporta infrastruktūras ieguldījumiem un izmaksām, kā arī telpiski dalītas informācijas par transporta tīkliem un plūsmām ar saiknēm starp satiksmes tīkla ģeogrāfisko atspoguļojumu un par tīklu savāktajiem datiem; šāda informācija ir vajadzīga, lai veicinātu ieguldījumus Eiropas transporta infrastruktūrā un Kopienas reģionālajā politikā.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- konsolidēs un pabeigs Kopienas transporta statistikas juridiskā pamata izveidi visu veidu transportam. Turpinās darbus, izstrādājot datu dalījumu pēc veida – pasažieru un kravu transports. Īpaši tiks uzsvērti pasažieru pārvadājumi ar autotransportu,
- veicinās papildu statistikas vākšanu par vairākveidu pārvadājumu ķēdēm, pilsētu transportu, kā arī to datu sagatavošanu, kas vajadzīgi, lai uzraudzītu vides un drošības apsvērumu iekļaušanu transporta politikā, pienācīgi apsverot izmaksu sloga un ieguvuma aspektus. Pārskatīs datu vākšanu par izdevumiem un izmaksām, ko rada ieguldījumi infrastruktūrā. Ņems vērā arī vajadzību pēc datiem par loģistikas rezultātiem. Īpaši tiks uzsvērta tādu datu vākšana par satiksmi, kas izteikti transportlīdzekļu kilometros,
- tiks izstrādāti rādītāji, lai izvērtētu transporta nozares konkurētspēju un konkurenci starp dažādiem transporta veidiem un viena transporta veida ietvaros, tiks iegūti attiecīgi dati un tiks izplatīti rezultāti piemērotā formā.

VI SADAĻA

KOPĪGI NOTEIKUMI PAR KONKURENCI, NODOKĻIEM UN TIESĪBU AKTU TUVINĀŠANU

Tieša statistikas programma nav vajadzīga. Statistikas informāciju šai sadaļai pēc vajadzības iegūst no citu programmas sadaļu datiem un datiem.

VII SADAĻA

EKONOMIKAS UN MONETĀRĀ POLITIKA

Tiesiskais pamats

EK Līguma noteikumi: 99. pants (ekonomikas politikas koordinācija un pārraudzība); 104. pants (fiskālās attīstības uzraudzība); 105. pants (monetārā politika un cenu stabilitāte); 133. pants (kopējā tirdzniecības politika); 269. pants (pašu resursi).

Galvenās regulas: Padomes Regula (EK) Nr. 2223/96 (1996. gada 25. jūnijs) par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Kopienā (EKS 95) ⁽¹⁾; Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 1287/2003 (2003. gada 15. jūlijs) par to, kā saskaņot nacionālo kopienākumu tirgus cenās (NKI regula) ⁽²⁾; Padomes Lēmums 2007/436/EK, *Euratom* (2007. gada 7. jūnijs) par Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmu ⁽³⁾; Padomes Regula (EK) Nr. 3605/93 (1993. gada 22. novembris) par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienoto protokolu par pārmērīga budžeta deficīta izvērsšanas procedūru ⁽⁴⁾; Padomes Regula (EK) Nr. 2494/95 (1995. gada 23. oktobris) par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem ⁽⁵⁾; Padomes Regula (EK) Nr. 1165/98 (1998. gada 19. maijs) par īstermiņa statistiku ⁽⁶⁾; Regula (EK) Nr. 184/2005; Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 723/2004 (2004. gada 22. marts), ar ko groza Eiropas Kopienas Civildienesta noteikumus un Kopienas pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību ⁽⁷⁾.

Pašreizējais stāvoklis

Eiropas Savienības makroekonomiskās politikas pārraudzībai un koordinēšanai, ekonomikas un monetārās savienības monetārās politikas īstenošanai, kā arī Kopienas strukturālajai politikai – tam visam vajadzīgs stingrs statistikas pamats. Turklāt ārkārtīgi svarīgi ir nodrošināt statistiku ES administratīvajiem mērķiem.

Eurostat un dalībvalstīm jānodrošina, lai sekmīgi tiktu īstenota Eiropas kontu sistēmas datu nosūtīšanas programma. Šie dati ir uzņēmējdarbības cikla un strukturālās analīzes pamatelements. Ievērojamas pūles tiks pieliktas, lai uzlabotu ražīguma datus, ko veicinās *EU KLEMS* projekts.

Vēl aizvien ārkārtīgi svarīgi ir nodrošināt statistiku ES administratīvajiem mērķiem. Tas ietver NKI datu un pievienotās vērtības nodokļa datu nodrošināšanu, lai aprēķinātu pašu resursus, makroekonomiskos datus, kas ir vajadzīgi strukturālās politikas atbalstam (īpaši pirkspējas paritātes), un datus, kas vajadzīgi ES ierēdņu algu un pensiju aprēķināšanai.

Budžeta un fiskālajai pārraudzībai izmantoto datu saskaņošanu un salīdzināmību pārskatīs, lai nodrošinātu lēmumu pieņemējus ar augstas kvalitātes un salīdzināmiem statistikas instrumentiem, kas palīdzētu izdarīt skaidrus secinājumus par stāvokli katrā dalībvalstī.

Pēdējos gados saskaņotā patēriņa cenu indeksa (SPCI) pārmaiņu ātrums ir samazinājies, un vairāk jāveicina SPCI kvalitātes uzlabošanās (īpaši saistībā ar īpašnieku izmantotajiem mājokļiem, kvalitātes izlīdzināšanu un izlasi).

Pastāvīgi jāuzlabo galveno Eiropas ekonomisko datu (PEEI) savlaicīgums, aptvērums un izplatīšana. Tam samērīgi jāatbilst statistikas kvalitātes riskam, īpaši attiecībā uz iepriekšēju izvērtējumu ticamību. Saistībā ar īstermiņa statistiku (STS) jāuzlabo pakalpojumu aptvērums, īpaši pakalpojumu cenu aptvērums, laikrindu garums un datu savlaicīgums.

Attiecībā uz maksājumu bilances statistiku pašreizējie uzdevumi ir atbilstīgu datu sniegšana attiecīgo valstu kontu sistēmā un pastāvīgas pamatdatu kvalitātes nodrošināšana dalībvalstīs, kurās ceļ robežvērtības, par kuru pārsniegšanu bankām ir jāziņo.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

— notiks aktīva dalība nacionālo kontu sistēmu (SNA 93) un maksājumu bilanču (BMP5) starptautisko standartu pārskatīšanā,

⁽¹⁾ OV L 310, 30.11.1996., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1267/2003 (OV L 180, 18.7.2003., 1. lpp.).

⁽²⁾ OV L 181, 19.7.2003., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 163, 23.6.2007., 17. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 332, 31.12.1993., 7. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2103/2005 (OV L 337, 22.12.2005., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ OV L 257, 27.10.1995., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003.

⁽⁶⁾ OV L 162, 5.6.1998., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1893/2006 (OV L 393, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ OV L 124, 27.4.2004., 1. lpp.

- ieviesīs pārskatītu Eiropas kontu sistēmu (EKS 95),
- NACE saimniecisko darbību klasifikācijas 2. redakciju ieviesīs nacionālo kontu sistēmās, maksājumu bilancēs un īstermiņa statistikā, kā arī citos galvenajos tiesību aktos,
- izveidos Eiropas patēriņa cenu statistikas sistēmu, balstot to uz SPCI, SPCI tiesiskā pamata vienkāršošanu un konsolidēšanu un SPCI uzticamības nodrošināšana, izmantojot efektīvāku saziņas politiku un atbilstības stratēģiju,
- uzlabos saskanīgu saikni starp darba tirgus statistiku un nacionālo kontu sistēmām.

VII SADAĻA

NODARBINĀTĪBA

Tiesiskais pamats

ES darba statistikas attīstības pamatā būs pārskatītā Lisabonas stratēģija, kurā tagad galvenā vērība pievērsta izaugsmei un nodarbinātībai Eiropā, mērķi un uzdevumi, kas noteikti saskaņā ar Eiropas nodarbinātības stratēģiju, un ekonomikas un monetārā savienība, kas prasa plašu tādu statistikas datu kopumu, ko sagatavo biežāk nekā reizi gadā, lai raksturotu darba tirgus attīstību *euro* zonā un ES.

Pašreizējais stāvoklis

Darba tirgus statistiku reglamentē stingrs tiesiskais pamats, lai nodrošinātu regulāru nodarbinātības, bezdarba, ienākumu un darbaspēka izmaksu izvērtējumam vajadzīgu datu pārsūtīšanu. Tomēr ir iezīmējušās jaunas politikas jomas, tāpēc tiesību akti statistikas jomā jāattiecinā uz citām nozarēm, proti:

- i) brīvo darba vietu statistiku, izvērtējot darba tirgus pieprasījuma aspektu un papildinot statistiku par nodarbinātību un bezdarbu;
- ii) migrantu stāvokli darba tirgū, veicinot šīs kopienas labāku integrāciju;
- iii) gados vecāku darba ņēmēju stāvokli darba tirgū; un
- iv) pāreju no skolas darba dzīvē, sekmējot tādas politikas izveidi, kas atvieglo jauniešu integrāciju darba tirgū.

Attīstot statistiku, joprojām tiks pievērsta uzmanība citām jomām, piemēram, darba kvalitātei un nodarbinātībai saistībā ar darbaspēka novecošanu, darbinieku un uzņēmumu spējai pielāgoties, kā arī darba tirgus vajadzībām pēc informācijas sabiedrības.

Statistika par nodarbinātību un bezdarbu galvenokārt ir izveidota, lai apmierinātu makroekonomikas prasības. Tādēļ pilnībā netiek ņemtas vērā pastāvošās reģionālās atšķirības, īpaši dažās pilsētvides teritorijās.

Kopienas darbaspēka apsekojums (LFS) pēdējos gados ir ievērojami pilnveidots, un šis apsekojums, kā arī tā gadskārtējie moduļi kļuvuši par galveno avotu salīdzināmu datu izstrādē darba tirgus jomā. LFS ir mājsaimniecību apsekojums, tādēļ tā rezultāti ir jāpapildina ar datiem par uzņēmumiem, piemēram, strukturālo un īstermiņa statistiku par izpeļņu un darbaspēka izmaksām. Tomēr joprojām ir vajadzīga tālāka darba tirgus statistikas kvalitātes pilnveidošana, piemēram, jāasniedz lielāka saskaņotība ar nodarbinātības datiem, par ko ir ziņas nacionālajos kontos un citos uzņēmējdarbības un lauksaimniecības apsekojumos, un jāievieš Eiropas izlases shēma un ātrie novērtējumi, lai uzlabotu datu izplatīšanas savlaicīgumu. Turklāt jāpieņem pūles, lai padziļināti izvērtētu pašreizējos datu avotus un uzlabotu anonimizētu individuālo datu, kurus vāc Kopienas statistikas vajadzībām, izplatīšanu zinātnes aprindās un 2011. gadā ieviestu pārskatītu profesiju klasifikāciju (ISCO) ar mērķi labāk atspoguļot darba vietu struktūru un ļaut veikt labākus salīdzinājumus starptautiskā līmenī.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- definēs un īsteno 2008. gada LFS *ad hoc* moduli par migrantu un viņu tiešo pēcnācēju stāvokli darba tirgū, 2009. gada LFS *ad hoc* moduli par pāreju no skolas darba dzīvē un 2010. līdz 2012. gada LFS *ad hoc* moduļu programmu,

- darba samaksas struktūras un darbaspēka izmaksu apsekojumus attiecinās uz visu tautsaimniecību un ievieš 2008. gada darbaspēka izmaksu apsekojumus un 2010. gada darba samaksas struktūras apsekojumu,
- īstermiņa darba tirgus statistikā var ieviest Eiropas izlases shēmas, kas balstītas uz plašāku esošo datu izmantošanu, kas ļautu savlaicīgi sagatavot ceturkšņa un mēneša kopsavilkuma datus par nodarbinātību un bezdarbu *euro* zonai,
- statistikā par nodarbinātību un bezdarbu vairāk uzmanības var veltīt reģionālajiem rādītājiem, īpaši attiecībā uz pilsētvides teritorijām un aglomerācijām, lai vairāk ņemtu vērā vietējo dažādību nodarbinātības un bezdarba jomā. Līdz 2010. gadam izvērtēs nepieciešamību ieviest ikgadēju statistiku par aglomerācijām ar vairāk nekā 500 000 iedzīvotājiem un to, kādas būtu to izmaksas,
- darba statistika radīs iespēju pārraudzīt nodarbinātību informācijas sabiedrībā,
- pilnībā īstenos turpmāku Padomes regulu par brīvo darba vietu statistiku,
- darba samaksas struktūras un darbaspēka izmaksu apsekojumus, darbaspēka izmaksu indeksā un nepārtrauktajā darbaspēka apsekojumā iekļaus NACE saimniecisko darbību klasifikācijas 2. redakciju.

IX SADAĻA

KOPĒJĀ TIRDZNICĪBAS POLITIKA

Tiesiskais pamats

Ar EK Līguma 133. pantu Komisijai ir uzticēta atbildība par sarunām par tirdzniecības nolīgumiem ar trešajām valstīm, tostarp par pakalpojumu tirdzniecības nolīgumiem. Tiesību akti, kas skar attiecīgās statistikas jomas: Padomes Regula (EK) Nr. 1172/95 (1995. gada 22. maijs) par statistiku, kas attiecas uz Kopienas un tās dalībvalstu preču tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm⁽¹⁾; Regula (EK) Nr. 184/2005; Regula (EK) Nr. 716/2007.

Pašreizējais stāvoklis

Pasaules arēnā ienāk jauni tirdzniecības konkurenti un partneri (piemēram, Ķīna, Indija, Brazīlija un citas Latīņamerikas valstis), norisinās strukturālas pārmaiņas pārmaiņas preču un pakalpojumu tirdzniecības jomā, tāpēc aug arī vajadzība pēc datiem. Turklāt prioritāte joprojām būs kandidātvalstu un galveno ES partnervalstu kvalitatīvu datu vākšanas nodrošināšana, analīze un saskaņošana.

Paralēli pieliks pūles, lai saglabātu kvalitātes standartus pārrobežu pakalpojumu tirdzniecībā, ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem un ārvalstu saistīto uzņēmumu tirdzniecību. Lai to nodrošinātu, ārkārtīgi svarīgi būs īstenot Regulu (EK) Nr. 184/2005 un Regulu (EK) Nr. 716/2007.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- ievieš jaunu *Extrastat* tiesību aktu, kura galvenais mērķis ir padarīt pieejamu papildu būtisku muitas informāciju un papildu statistiku, izmantojot tirdzniecības dalībnieku reģistrus,
- ievieš un atjauninās galvenos tiesību aktus (maksājumu bilance, starptautiskā pakalpojumu tirdzniecība, tiešie ārvalstu ieguldījumi un saistīti ārvalstu uzņēmumi),
- apkopojot ES maksājumu bilances statistiku, ievieš jaunos SVF starptautiskos metodikas standartus,
- ES ievieš Starptautiskās pakalpojumu tirdzniecības statistikas rokasgrāmatu un tās pārskatīto redakciju.

⁽¹⁾ OV L 118, 25.5.1995., 10. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003.

X SADAĻA

MUITU SADARBĪBA

Tieša statistikas programma nav vajadzīga. Statistikas informāciju šai sadaļai pēc vajadzības iegūst no citu programmas sadaļu datiem un datiem.

XI SADAĻA

SOCIĀLĀ POLITIKA, IZGLĪTĪBA, ARODMĀCĪBAS UN JAUNIEŠI

Tiesiskais pamats

Šajā jomā statistikas virzību ietekmēs atklātās koordinācijas metode (AKM) sociālās atstumtības, pensiju, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes jomā; ilgtspējīgas attīstības stratēģija; EK Līguma 143. pants (ziņojums par sociālo stāvokli) un 13. pants (diskriminācijas apkarošana); stratēģija par veselības aizsardzību un drošību darbā; 2003. gada Padomes rezolūcija par tādu personu nodarbinātības un sociālās integrācijas veicināšanu, kurām ir invaliditāte, un Komisijas paziņojums par vienlīdzīgām iespējām personām ar invaliditāti: Eiropas rīcības plāns. UNECE stratēģijā par izglītību ilgtspējīgai attīstībai arī paredzēta datu izstrāde.

Pašreizējais stāvoklis

Dzīves apstākļu un sociālās aizsardzības statistikas sistēma balstās uz diviem galvenajiem pilāriem: ESSPROS (sociālās aizsardzības statistikas sistēma) un EU-SILC (statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem). Šie divi pilāri ir AKM Lākenes datu un pensiju datu pamatā. Jāgūst panākumi, izstrādājot datus par reģionālo un bērnu nabadzību.

Attiecībā uz demogrāfiskajām izmaiņām Eiropas Savienībā datus un statistikas izvērtējumus par novecošanu, finanšu stabilitāti, ražīgumu un dalību tirgū turpmāk izstrādās atvērtās koordinācijas metodes sistēmā un sadarbībā ar attiecīgām Padomes darba grupām.

Dati par mūžizglītību aptver informāciju par formālu vai neformālu izglītību un mācībām, kā arī par neformālu mācīšanos. Pamatojoties uz izstrādāto statistiku par izglītību, ir apkopoti jauni dati par arodmācībām uzņēmumos (izvērtējot konkrēta uzņēmuma iesaisti un ieguldījumu darbinieku arodmācībās), kā arī par pieaugušo izglītību un mācībām. Dati par jauniešiem ir pieejami esošajos apsekojumos, un tos pilnībā izmantos, pirms turpinās darbu, lai esošajos apsekojumos labāk iekļautu jaunatnes aspektu.

Saistībā ar veselības aizsardzību un drošību darbā datu vākšanu un izvērtēšanu koncentrēs uz nelaimes gadījumu darbā cēloņiem, apstākļiem un izmaksām, arodslimībām un ar darbu saistītām veselības problēmām, kā arī uz faktoriem, kas var negatīvi ietekmēt nodarbināto veselību. Izstrādās un īsteno statistikas datu vākšanu, īpaši turpinās izstrādāt saskaņotu apsekojumu moduļus attiecībā uz invaliditāti. Statistiku turpinās uzlabot, lai atbalstītu ļoti kvalitatīvu, pieejamu un ilgtspējīgu veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes izveidi.

Galvenais demogrāfijas statistikas mērķis būs nodrošināt plašu datu un analīžu kopumu, kas vajadzīgs, lai izvērtētu, kādas sekas ir demogrāfiskajām pārmaiņām Eiropā. To sasniegs, uzlabojot demogrāfisko datu vākšanas metodes un saturu, īstenojot tiesību aktus saistībā ar 2011. gada iedzīvotāju un mājāsaimniecību skaitīšanu, un regulāri gatavojot ilgtermiņa iedzīvotāju skaita prognozes.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- izstrādās ierobežotu pamata mainīgo lielumu kopumu un izveidos jaunu instrumentu – Eiropas sociālo statistikas apsekojumu moduļu sistēmu (E4SM),
- konsolidēs EU-SILC projektu, attīstīs garengriezuma datu izplatīšanu un pilnībā izstrādās bruto ienākumu koncepcijas izmantošanas soļus,
- izstrādās reģionālās nabadzības (izmantojot izvērtēšanas paņēmienus nelielām teritorijām tur, kur valstu reģionu dati nav pieejami) un bērnu nabadzības datus,
- izstrādās ESSPROS īstenošanas regulas, lai uzlabotu datu aptvērums, salīdzināmību un savlaicīgumu,
- pieņems un īsteno regulu par izglītības un mūžizglītības statistiku,

- uzlabos esošās mūžizglītības statistikas sistēmas kvalitāti,
- līdz 2010. gadam pārbaudīs iespēju ES īstenot ANO tautas attīstības indeksu, ņemot vērā arī mājokļa un nodarbinātības/bezdarba faktorus,
- statistiku par jauniešiem visos izglītības līmeņos un par jauniešu integrāciju ekonomikā un sabiedrībā veidos pakāpeniski, izmantojot esošos avotus un, ja vajadzīgs, to labāk iekļaujot esošajos apsekojumos,
- saskaņā ar starptautisko vienošanos par bērnības sliekšni, kas pēc ANO Bērnu tiesību konvencijas ir 18 gadi, veidos statistiku par bērniem attiecībā uz bērnu sociālajiem apstākļiem un nabadzību,
- visus sociālos datus, kas savākti par indivīdiem ES līmenī, izstrādās pēc dzimuma, un noteiks datu pamatkopumu attiecībā uz vīriešu un sieviešu līdztiesību,
- sadarbībā ar Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtu izstrādās saprašanās memorandu, lai noteiktu praktiskās sadarbības nosacījumus,
- pētīs iespēju izstrādāt kopēju metodoloģiju statistikas datu ieguvei un jau esošo statistikas datu uzlabošanai attiecībā uz diskriminācijas mērogu un ietekmi.

XII SADAĻA

KULTŪRA

Šajā laikā statistikas izstrāde kultūras jomā ir ierobežota. Turklāt nav plaša un saskanīga pamata, kā arī atsevišķu tiesību aktu kultūras statistikas jomā.

Apzinoties kultūras un jaunrades nozares ieguldījumu Lisabonas mērķu sasniegšanā, jākonsolidē statistika par kultūru, lai izveidotu ilgstošu regulāru datu apkopošanas sistēmu (pamatojoties uz dažādiem datu avotiem). Tādēļ ir nepieciešams visaptverošs metodikas darbs, piemēram, lai labāk noteiktu kultūras sociālo un ekonomikas ietekmi un kultūras un jaunrades nozares nozīmi uz zināšanām balstītā ekonomikā.

XIII SADAĻA

SABIEDRĪBAS VESELĪBA

Tiesiskais pamats

Padomes Direktīva 89/391/EEK (1989. gada 12. jūnijs) par pasākumiem, kas ieviešami, lai uzlabotu darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību darbā ⁽¹⁾; Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1786/2002/EK (2002. gada 23. septembris) par Kopienas rīcības programmas pieņemšanu sabiedrības veselības aizsardzības jomā (2003–2008) ⁽²⁾; Komisijas 2007. gada 7. februāra priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai attiecībā uz Kopienas statistiku par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā.

Pašreizējais stāvoklis

Saskaņā ar iepriekšējām Kopienas rīcības programmām sabiedrības veselības aizsardzības jomā izveidoto veselības aizsardzības informācijas sistēmu attīstīs, izmantojot "zināšanas un informāciju par veselības aizsardzību" saskaņā ar turpmāko Kopienas rīcības programmu sabiedrības veselības aizsardzības jomā no 2007. līdz 2013. gadam. Dalībvalstīm, kandidātvalstīm un EEZ/EBTA valstīm cieši sadarbojoties Eiropas statistikas sistēmā (ESS), *Eurostat* turpinās izstrādāt šīs sistēmas statistikas elementu, īpaši attiecībā uz Eiropas Kopienas veselības datiem (ECHI).

Turklāt dati par sabiedrības veselību ir vajadzīgi arī ilgtspējīgas attīstības datiem, strukturālajiem datiem, konteksta datiem par invaliditāti un datiem, kuri izstrādāti saistībā ar atklātās koordinācijas metodi un vajadzīgi, lai atbalstītu valstu stratēģijas kvalitatīvas, pieejamas un ilgtspējīgas veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes izveidei.

⁽¹⁾ OV L 183, 29.6.1989., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/30/EK (OV L 165, 27.6.2007., 21. lpp.).

⁽²⁾ OV L 271, 9.10.2002., 1. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 786/2004/EK (OV L 138, 30.4.2004., 7. lpp.).

Kopīgi veicot darbības saskaņā ar Kopienas sabiedrības veselības aizsardzības programmu un sadarbojoties ar attiecīgām ES aģentūrām un kompetentām starptautiskām organizācijām sabiedrības veselības aizsardzības statistikas jomā (PVO, ESAO un UNECE), centieni būs vērsti uz to, lai turpinātu izstrādāt un īstenot metodiku, jo īpaši veselības stāvokļa, veselības faktoru (piemēram, dzīvesstila un vides faktoru), veselības aprūpes (tostarp veselības izdevumu) un nāves cēloņu jomās.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- ja vien iespējams, pieņems Komisijas regulas, lai īstenotu turpmāku Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par Kopienas statistiku attiecībā uz sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā,
- nostiprinās sabiedrības veselības statistikas pamatsistēmas infrastruktūru, īpašu uzmanību pievēršot attiecīgo metodiku (piemēram, Eiropas veselības aizsardzības aptauju apsekojuma (EHIS) un veselības aizsardzības norēķinu sistēmas (SHA)) pārbaudei, konsolidācijai un īstenošanai,
- uzlabos sabiedrības veselības statistikas (tostarp invaliditātes un veselības aprūpes statistikas), kas iedalīta pēc dzimuma, pieejamību, salīdzināmību, savlaicīgumu un nozīmi no politiska viedokļa, īpašu uzmanību pievēršot turpmākai metodiku izstrādei un ņemot vērā atšķirīgo kontekstu katrā valstī.

XIV SADAĻA

PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBA

Tiesiskais pamats

Pēdējos gados patērētāju politika ir kļuvusi ļoti nozīmīga (EK Līguma 153. pants). *Eurostat* darbs balstīsies uz veselības un patērētāju tiesību aizsardzības stratēģiju un priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko 2007. līdz 2013. gadam izveido Kopienas rīcības programmu veselības un patērētāju tiesību aizsardzības jomā, ko Komisija pieņēma 2005. gadā.

Plašo jomu “patērētāju tiesību aizsardzība” daļa divās galvenajās jomās: “patērētāju aizsardzības jautājumi” un “pārtikas nekaitīgums”.

Pašreizējais stāvoklis

Par patērētāju aizsardzības jautājumiem *Eurostat* ik gadu izdod t.s. panorāmas publikāciju “Patērētāji Eiropā – fakti un skaitļi” un ir izveidojis starpdienestu darba grupu detalizētu cenu statistikas jomā.

Pārtikas nekaitīgums ir svarīgs jautājums saistībā ar patērētāju aizsardzības politiku, un Eiropas Savienība ir izstrādājusi plašu likumdošanas un citu darbību spektru, lai nodrošinātu efektīvas kontroles sistēmas visā ķēdē, arī juridiski izstrādātus standartus vides aizsardzībai un dzīvnieku labturībai.

Pārtikas nekaitīguma statistikas jomā *Eurostat* centieni mērķis ir sniegt metodisku atbalstu un statistikas informāciju, kas noderīga ne tikai politikas veidotājiem, bet arī privātām ieinteresētajām personām un sabiedrībai kopumā.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam (patērētāju aizsardzības jautājumi):

- izstrādās t.s. smago oficiālo statistiku (piemēram, detalizētas cenas, pārrobežu patēriņa izdevumi, uzņēmumu un patērētāju attiecības u.c.) un sniedz metodisku palīdzību t.s. atvieglotās statistikas izveidē, ko veic citas publiskas/privātas struktūras,
- sagatavos rīcības plānu pēc tam, kad starpdienestu darba grupa detalizētu cenu statistikas jomā būs izdarījusi savus secinājumus,
- sāks detalizētu pētījumu par iespēju iekļaut moduli par patērētāju tiesību aizsardzības jautājumiem jaunajā instrumentā (E4SM), ko pašlaik izstrādā *Eurostat*.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam (pārtikas nekaitīgums):

- turpinās attiecīgas statistikas izstrādi, lai varētu veikt uzraudzību pārtikas nekaitīguma jomā,

- uzlabos pieejamību un kvalitāti statistikai par marķētiem produktiem (bioloģiski ražotiem produktiem, produktiem, kas satur ģenētiski modificētus organismus u.c.).

XV SADAĻA

EIROPAS KOMUNIKĀCIJU TĪKLI

Tieša statistikas programma nav vajadzīga. Statistikas informāciju šai sadaļai pēc vajadzības iegūst no citu programmas sadaļu datiem un datiem.

XVI SADAĻA

RŪPNIECĪBA

Uzņēmumu statistika

Eiropas uzņēmumu statistika ir vajadzīga, lai, pamatojoties uz to, varētu veikt konkurētspējas, ražīguma un izaugsmes analīzi un sagatavot galveno informāciju, kas vajadzīga, lai uzraudzītu panākumus pārskatītās Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšanā.

Tiesiskais pamats

Padomes Regula (EEK) Nr. 3924/91 (1991. gada 19. decembris) par rūpnieciskās ražošanas Kopienas apsekojuma izveidi⁽¹⁾; Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 58/97 (1996. gada 20. decembris) par uzņēmējdarbības strukturālo statistiku⁽²⁾; Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 48/2004 (2003. gada 5. decembris) par ikgadējo Kopienas statistikas apkopošanu par tērauda rūpniecību 2003. līdz 2009. pārskata gadā⁽³⁾; Komisijas Regula (EK) Nr. 1450/2004 (2004. gada 13. augusts), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1608/2003/EK par Kopienas jauninājumu statistikas izstrādāšanu un pilnveidošanu⁽⁴⁾; Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 716/2007; Komisijas 2005. gada 5. aprīļa priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido kopēju uzņēmumu reģistru sistēmu statistikas vajadzībām.

Pašreizējais stāvoklis

Uzņēmumu strukturālo statistiku izmanto detalizētai Eiropas uzņēmumu sektora analīzei. Galvenās lietotāju bažas skar datu nepietiekamo savlaicīgumu un lēno pielāgošanos jaunām politikas vajadzībām, piemēram, nepietiekamo informāciju par pakalpojumu sektoru, uzņēmējdarbību, globalizāciju un pāreju uz ilgtspējīgas ražošanas paņēmieniem. Konkrētās ražošanas nozarēs ražošanas statistika ir būtisks elements izpratnē par nozares rezultātiem.

Kopienas jauninājumu statistika ir galvenais instruments jauninājumu izvērtēšanai Eiropā. Šo statistiku izstrādā reizi divos gados, sākot no 2004. gada. Pēc iespējas pieļauj mikrodatu pieejamību Kopienas jauninājumu apsekojuma (CIS) datos.

Patlaban izstrādā statistiku par saistītiem ārvalstu uzņēmumiem (FATS), un jaunajā regulā būs ietverts globalizācijas izvērtēšanai izmantojams mainīgo lielumu pamatkopums. Jaunajā uzņēmumu reģistra regulā paredzētais Kopienas starptautisko uzņēmumu grupu (*EuroGroups*) reģistrs ir izmēģinājuma fāzē.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- pilnībā nodrošinās pamata tiesību aktu īstenošanu (*USS* regulas pārstrādāšana, *FATS* regula, *EuroGroups* reģistrs). Veiks un pilnībā izvērtēs tiesību aktos paredzētos izmēģinājuma pētījumus,
- attiecībā uz 2008. gada *CIS* pilnībā īstēnos 2005. gada Oslo rokasgrāmatu. 2010. gada *CIS* un turpmākie Kopienas jauninājumu apsekojumi arī turpinās uzlabot datu kvalitāti un piekļuvi datiem,
- izstrādās jaunu statistiku, lai padziļinātu izpratni par ekonomikas globalizāciju un uzņēmējdarbību,
- problēmas saistībā ar lietotāju rūpēm nodrošināt savlaicīgumu un vienaldzību pret jaunām vajadzībām risinās, pārbaudot jaunas un elastīgas datu vākšanas metodes ar *ad hoc* apsekojumiem un Eiropas izlases metodēm,

⁽¹⁾ OV L 374, 31.12.1991., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

⁽²⁾ OV L 14, 17.1.1997., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

⁽³⁾ OV L 7, 13.1.2004., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

⁽⁴⁾ OV L 267, 14.8.2004., 32. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 973/2007 (OV L 216, 21.8.2007., 10. lpp.).

- izstrādās paņēmienus, kā izpaust Eiropas kopsavilkuma datus vissīkākajā darbību līmenī, reizē aizsargājot uzņēmumu tiesības saglabāt datu konfidencialitāti,
- sākot no 2008. pārskata gada, visā uzņēmumu statistikā ievieš *NACE* saimniecisko darbību klasifikācijas 2. redakciju,
- izveidos īpašu programmu, lai pārstrādātu uzņēmējdarbības un tirdzniecības statistiku. Ar šo programmu izstrādās iespējas samazināt uzņēmumu slogu.

Informācijas sabiedrības statistika

Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošana ir viens no galvenajiem virzītājspēkiem ceļā uz iekļaujošu sabiedrību, labākām darbavietām un lielāku Eiropas uzņēmumu konkurētspēju. *Eurostat* statistika par informācijas sabiedrību Eiropas politikas veidotājiem ir nozīmīgs pamats, lai izvērtētu, kādas strukturālas pārmaiņas norisinās ekonomikā, virzoties uz ekonomiku, kas balstīta uz zināšanām, un lai uzraudzītu panākumus pārskatītās Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšanā.

Tiesiskais pamats

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 808/2002 (2004. gada 21. aprīlis) attiecībā uz Kopienas statistiku par informācijas sabiedrību ⁽¹⁾.

Pašreizējais stāvoklis

Nodrošinot datus par IKT izmantošanu gan uzņēmumos, gan māsasaimniecībās/individuāli, vairākus gadus *Eurostat* ir devis ieguldījumu salīdzinošajā izvērtēšanā saistībā ar informācijas sabiedrību. Šo darbu tiks turpinās un uzlabos, lai pielāgotos politikas vajadzībām, piemēram, i2010 ierosmei, kuras pamatā ir pārskatītā Lisabonas stratēģija, un turpmākām politikas ierosmēm. No tā izriet, ka ir jārada piemērots juridisks pamats, kad būs beidzies pašreiz spēkā esošo tiesību aktu termiņš.

Lai aptvertu ne tikai gatavības un lietojuma aspektus, Kopienas apsekojumus, papildinās datu vākšana par IKT ieguldījumiem un par IKT ietekmi uz uzņēmumu darbības rezultātiem, praksi un sabiedrību. Izvērtēs, vai jāpielāgo informācijas sabiedrības statistikas juridiskais pamats, lai nodrošinātu plašu, savlaicīgu un ar nacionālo kontu sistēmām saderīgu datu kopumu par IKT nozarēm un elektronisko saziņu.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- datus par informācijas sabiedrību, tostarp datus par IKT nozari un tās konkurētspēju, pastāvīgi pielāgos mainīgajām politikas vajadzībām, ņemot vērā plašāku starptautisko sadarbību IKT mērījumu jomā,
- izstrādās statistiku par IKT ieguldījumiem un IKT ieviešanu, lai labāk sasniegtu mērķi izvērtēt ilgtspējīgu attīstību un informācijas sabiedrības ietekmi.

Tūrisma statistika

Tūrisms ir svarīga Eiropas Savienības ekonomiskā darbība, kurai piemīt liels potenciāls, lai dotu ieguldījumu nodarbinātības un ekonomiskās izaugsmes veicināšanā, kā arī lauku, nomaļos vai mazāk attīstīto reģionu attīstībā un sociāli ekonomiskajā integrācijā.

Tiesiskais pamats

Padomes Direktīva 95/57/EK (1995. gada 23. novembris) par statistikas datu vākšanu tūrisma nozarē ⁽²⁾.

Pašreizējais stāvoklis

Patlaban statistiku vāc par tūristu mītnu pieprasījumu un piedāvājumu, kā arī par tūrisma prakses ekonomiskajiem aspektiem. Tomēr galvenās jomas, kam jāpievērš uzmanība, ir šādas: jāsasniedz augstāka līmeņa esošās statistikas salīdzināmība un jāizveido harmonizēta tūrisma satelītkontu sistēma ilgtspējīga tūrisma nozīmes attīstīšanai ar atbilstošu rādītāju aprēķiniem un definīcijām. Tā kā tādiem notikumiem kā teroristu uzbrukumi vai infekcijas slimību izplatīšanās ir tūlītēja ietekme uz tūrisma nozari, galvenais uzdevums būs uzlabot datu izplatīšanas savlaicīgumu.

⁽¹⁾ OV L 143, 30.4.2004., 49. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

⁽²⁾ OV L 291, 6.12.1995., 32. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2006/110/EK (OV L 363, 20.12.2006., 418. lpp.).

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- pilnveidot un, kur iespējams, vienkāršot esošo tūrisma statistikas kopumu un tā juridisko pamatu,
- ieviest harmonizētu tūrisma satelītkontu sistēmu (iekļaujot ilgtspējīga tūrisma attīstības rādītājus).

Enerģētikas statistika

Droša un videi labvēlīga apgāde ar pieejamiem energoresursiem ir ES enerģētikas politikas pamatā. Enerģētikas statistikas sistēma ir izstrādāta, atbildot uz šīs jomas politikas vajadzībām.

Tiesiskais pamats

Enerģētikas statistikas sistēma lielā mērā ir balstīta uz nolīgumu. Noteikti atsevišķi juridiski pienākumi, kas ietver īpašus sistēmas aspektus, papildus Direktīvai 90/377/EEK (1990. gada 29. jūnijs) par Kopienas procedūru, lai veicinātu atklātību attiecībā uz gāzes un elektrības cenām, kas noteiktas tiešajiem lietotājiem rūpniecībā ⁽¹⁾.

Pašreizējais stāvoklis

Pēdējos gados naftas tirgi ir kļuvuši nepastāvīgi un neprognozējami, jo cenas ir sasniegušas augstu līmeni. pieprasījums pēc enerģijas palielinās, radot bažas par spēju samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju, reizē ES elektroenerģijas/gāzes tirgi vēl nav izveidojušies par īstu konkurētspējīgu iekšējo tirgu. Uz šī politiskā fona Komisija, atbildot uz valstu vadītāju un valdību 2005. gada aicinājumu, izstrādāja rindu priekšlikumu (Zaļā grāmata: Eiropas stratēģija ilgtspējīgai, konkurētspējīgai un drošai enerģijai), kā piemēram Eiropas Energoapgādes izvēršanas centra izveide, lai uzraudzītu pieprasījuma un piedāvājuma tendences ES enerģijas tirgos, jauna Kopienas direktīva par siltumapgādi un dzesēšanu, izvirzot/pārņemot mērķus atjaunojamās enerģijas jomā pēc 2010. gada (tostarp elektrības un šķidrās biodegvielas jomā) un uzlabojumi tieša patēriņa energoefektivitātes pārraudzībā.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- pieņems regulu par enerģijas statistiku, kas aptvers pašreizējās prasības un tādējādi uzlabos kvalitāti,
- paredzēs juridiskas saistības vākt statistiku par māsaimniecību maksātajām elektroenerģijas un gāzes cenām,
- izveidos metodiku/pieeju, lai padarītu pieejamas faktiskās izcelsmes valstis,
- uzlabos šķidrās biodegvielas statistikas vākšanas metodiku/nomenklatūru,
- noteiks tādus datus/tādu datu vākšanu, ar ko mēra enerģijas efektivitāti, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/32/EK (2006. gada 5. aprīlis) par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem ⁽²⁾,
- vajadzības gadījumā paplašinās tos konkurences datus, ar ko nosaka konkurences efektivitāti un gāzes/elektroenerģijas tirgu integrāciju.

XVII SADAĻA

EKONOMISKĀ UN SOCIĀLĀ KOHĒZIJA

Tiesiskais pamats

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi ⁽³⁾; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE) ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ OV L 185, 17.7.1990., 16. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu 2007/394/EK (OV L 148, 9.6.2007., 11. lpp.).

⁽²⁾ OV L 114, 27.4.2006., 64. lpp.

⁽³⁾ OV L 154, 21.6.2003., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 105/2007 (OV L 39, 10.2.2007., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.

Pašreizējais stāvoklis

Reģionālus statistikas datus vāc par aptuveni duci plašu statistikas jomu; uz dažām jomām attiecas tiesību akts, bet citas reglamentē nolīgums. Raksturīgi, ka datus pastāvīgi sūta Eurostat. Pilsētu datus pilsētu auditam vāc reizi trijos gados, sākot no 2003. gada.

Ģeogrāfisko informāciju vāc un glabā GISCO datubāzē, lai izmantotu Eurostat un visos Komisijas ģenerāldirektorātos. Informācijas vākšanas standartu un saskaņota pamata trūkuma dēļ vajadzīgi ievērojami resursi, lai veiktu pienācīgu uzturēšanu un atjaunināšanu. No otras puses, arvien vairāk apzinoties potenciālu, kāds ir ģeogrāfiskās informācijas kombinācijai ar statistikas un tematisko informāciju, rada pieprasījumu pēc kartēšanas, analīzes un lietojumprogrammām.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- 2008. līdz 2012. gada statistikas programmā veicamo darbu lielā mērā noteiks jaunā Kopienas reģionālā politika jaunajā struktūrfondu plānošanas periodā. Turpināsies darbs pie esošo datu konsolidācijas, jo īpaši pilsētu audita, transporta, vides un pētniecības un attīstības jomā. Darbā ar strukturālajiem indikatoriem liela nozīme būs tiesiskā pamata ieviešanai attiecībā uz reģionālajiem iedzīvotāju datiem un paredzamajai EKS 95 regulas, kas ietver reģionālo kontu datus, pārskatīšanai. Reģionālās statistikas metodoloģisko saskaņību uzlabos, attiecīgajā pārskatītāja tiesiskajā regulējumā paredzot precīzāku metodoloģiju, un kvalitātes standartu piemērošanu, kas jau ir uzsākta attiecībā uz reģionālo kontu datiem, attiecinot uz citu reģionālo statistiku, lai nodrošinātu salīdzināmību un savlaicīgumu. NACE saimniecisko darbību klasifikācijas 2. redakcijas ieviešana radīs vajadzību pārrēķināt laikrindas par periodiem pirms pārskatītās redakcijas ieviešanas,
- ģeogrāfiskās informācijas nodarīgums un pieejamība ES tiks radikāli uzlabota, īstenojot INSPIRE, kas paredzēta, lai izstrādātu Eiropas telpisko datu infrastruktūru vides politikas un citu politikas jomu atbalstam. Tas būtiski ietekmēs to, kā Komisijas dienesti organizē un izmanto šo informāciju. Šīs programmas laikā Eurostat ĢI nodaļas uzdevums būs ne tikai dot ieguldījumu tehniskās ieviešanas pilnveidošanā un nodrošināt organizatorisko infrastruktūru (tostarp izveidojot INSPIRE komiteju un nodrošinot tās darbību), bet arī atbalstīt INSPIRE ieviešanu visā ES. Arī turpmāk Komisijas lietotāju vidū tiks popularizētas telpiskās analīzes metodes, kombinējot statistikas un ģeogrāfiskos datus; infrastruktūras izveide un tai sekojošā telpisko datu pieejamības uzlabošanās lielā mērā palielinās iespējas definēt precīzus indikatorus.

XVIII SADAĻA

PĒTNIECĪBA UN TEHNOĻĪJAS ATTĪSTĪBA

Tiesiskais pamats

Zinātnes, tehnoloģijas un jauninājumu statistika (ZTJ):

Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1608/2003/EK (2003. gada 22. jūlijs) par Kopienas jauninājumu statistikas izstrādāšanu un pilnveidošanu ⁽¹⁾; Komisijas Regula (EK) Nr. 753/2004 (2004. gada 22. aprīlis), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1608/2003/EK par zinātnes un tehnoloģijas statistiku ⁽²⁾; Regula (EK) Nr. 1450/2004.

Statistikā pētniecība, metodika un nomenklatūras:

Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1982/2006/EK (2006. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienas Septīto pamatprogrammu pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007. līdz 2013. gads) ⁽³⁾.

Mikrodatu pārvaldība un konfidencialitāte: Regula (EK) Nr. 1104/2006.

Pašreizējais stāvoklis

Zinātnes, tehnoloģijas un jauninājumu statistika: Barselonas 2002. gada 15. un 16. marta Eiropadomes secinājumos un vidusposma pārskatā 2005. gadā uzsvērts, ka ES politika zinātnes, tehnoloģijas un jauninājumu jomā ir Lisabonas stratēģijas pamatā. Pēdējos gados ir ievērojami uzlabojusies statistikas par pētniecības un attīstības jomu, statistikas par cilvēkresursiem zinātnē un tehnoloģijā, statistikas par patentiem un augsto tehnoloģiju nozarēm un statistikas par uz zināšanām balstītiem pakalpojumiem izveide un izplatīšana. Šī statistikas izveide ir balstīta uz pašu datu vākšanu, administratīvu avotu izmantošanu un citu oficiālu un neoficiālu datu avotu izmantošanu. Ir izstrādāts tiesiskais pamats.

⁽¹⁾ OV L 230, 16.9.2003., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 118, 23.4.2004., 23. lpp. Lēmumā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 973/2007.

⁽³⁾ OV L 412, 30.12.2006., 1. lpp.

Statistikā pētniecība, metodika un nomenklatūras: Darba vides pārmaiņu dēļ, lielākoties paplašināšanās, globalizācijas un IT tehnoloģiju dēļ, kā arī statistikas vākšanas izmaksu dēļ ir jāuzlabo visi datu kvalitātes komponenti (sk. Regulu (EK) Nr. 322/97), šādi atbildot uz jaunām ES politikas veidotāju un citu vajadzībām un pielāgojot statistiku sabiedrības pārmaiņām.

Mikrodatu pārvaldība un konfidencialitāte: Svarīga ir pētnieku vienkārša piekļuve mikrodatiem, kas savākti Eiropas mērogā kā daļa no statistikas izveides saskaņā ar EK Līguma 285. pantu. Šāda piekļuve ir pakļauta attiecīgiem tiesību aktiem par konfidencialitāti, piem., Regula (EK) Nr. 322/97 un Padomes Regula (*Euratom*, EEK) Nr. 1588/90 (1990. gada 11. jūnijs) par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte ⁽¹⁾. Jārod jauni droši risinājumi.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- zinātnes, tehnoloģijas un jauninājumu statistika: nākamajos gados darbs zinātnes, tehnoloģijas un jauninājumu statistikas jomā būs vērsts uz to, lai panāktu labāku datu kvalitāti, uzlabotu statistikas metodes, nomenklatūras, koncepcijas un definīcijas (piemēram, labāka zināšanu plūsmu izvērtēšana; starptautiski saskaņotu izejas datu avota *Patstat* izmantošana), atklātu papildu datu avotus un pilnībā īstenotu statistiku par doktora grādu ieguvušo personu karjeras attīstību, kā arī lai atjauninātu spēkā esošos tiesību aktus par dažādām attiecīgām statistikas jomām un dotu labāku ieguldījumu nacionālo kontu sistēmās,
- statistiskā pētniecība, metodika un nomenklatūras: septītajā pamatprogrammā priekšroka tiks dota tematisko jomu pilnveidošanai, kā arī pētniecībai, kuras mērķis ir uzlabot datu kvalitāti ar novatorisku metodiku, tostarp modelēšanu, izvērtēšanu un trūkstošo vērtību aprēķināšanu. Oficiālās statistikas jomā veicinās aktīvas pētnieku kopienu izveidi, sekmējot tīklu izveidi. Sekmēs un atvieglinās to rezultātu izplatīšanu un izmantošanu, kas gūti, veicot pētniecību oficiālās statistikas jomā saskaņā ar sesto un septīto pamatprogrammu, kā arī šo rezultātu izmantošanu praktiskā līmenī. Vajadzīgs veikt arī lielāku darbu, lai uzlabotu izmantotās nomenklatūras (piemēram, tādu uzņēmumu grupu Eiropas apsekojumi, kas veic pētniecību un attīstību) un lai izmantotu un paplašinātu uzņēmumu grupu reģistru Eiropas infrastruktūru,
- mikrodatu pārvaldība un konfidencialitāte: pašreiz spēkā esošo tiesību aktu sistēmā veicinās integrētu pieeju un metodoloģiju Eiropas infrastruktūras attīstībai, lai atvieglotu pētniekiem pieeju anonimizētiem datiem.

XIX SADAĻA

VIDE

Tiesiskais pamats

ES vides statistiku virza vajadzība pēc augstas kvalitātes, plašas, ticamas un pareizas statistikas, norēķinu sistēmām un datiem, turpinot izstrādāt, īstenot un pārraudzīt Kopienas vides politiku, jo īpaši sesto vides rīcības programmu (6. VRP), tās "tematiskās stratēģijas", kā arī ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijas (SDS) un Lisabonas stratēģijas vides mērķus un Kārdifas procesu par vides apsvērumu iekļaušanu visās politikas jomās. Patlaban tikai statistiku par atkritumiem ⁽²⁾ un ar apkārtējo vidi saistītām izmaksām ⁽³⁾ vāc saskaņā ar juridisku pamatojumu.

Pašreizējais stāvoklis

Pašlaik Eiropas Vides aģentūra (EEA), Kopīgais pētniecības centrs (JRC), Komisijas Vides ģenerāldirektorāts (ĢD Vide) un Eurostat pārvalda datus par vidi. Šī "Četru grupa" (Go4) ir vienojusies par tehnisko kārtību, kā ir sadalīta atbildība un darbs Vides Datu Centru (EDC) izveidē ⁽⁴⁾. Tiks nodrošināta lielāka Go4 partneru IT infrastruktūras saderība. Vides statistikas un norēķinu sistēmu papildina cieša partnerība ar starptautiskām organizācijām (ANO, ESAO) metožu (piemēram, rokasgrāmatas) un datu vākšanas jomā (*Eurostat* un ESAO kopīgā anketa).

Galvenā prioritāte ir apmierināt tematisko stratēģiju pieprasījumu pēc datiem, piemēram, "Atkritumu izvēršana un pārstrāde", "Dabas resursu ilgtspējīga izmantošana" un "Pesticīdu ilgtspējīga izmantošana"; turpina vides pamata statistikas datu sagatavošanu, ka arī statistikas un datu nodrošināšanu par ūdeni, gaisu, bioloģisko daudzveidību, augsni, mežiem un zemes izmantošanu citiem EDC.

⁽¹⁾ OV L 151, 15.6.1990., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2150/2002 (2002. gada 25. novembris) par atkritumu statistiku (OV L 332, 9.12.2002., 1. lpp.). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

⁽³⁾ Regula (EK, *Euratom*) Nr. 58/97.

⁽⁴⁾ 2005. gada 14. novembra tehnisks nolīgums par vides datu centru izveidi; panākta četru apkārtējās vides datu ziņošanā un izplatīšanā iesaistītu Kopienas struktūru vienošanās.

Lai labāk analizētu un izvērstu SDS ekonomikas un vides pīlāru savstarpējās saiknes, jāturpina apkārtējās vides un saimniecisko norēķinu sistēmu izstrāde. Dažās vides informācijas apakšjomās konstatēti ievērojami trūkumi, un to informācija ne vienmēr ir aktuāla. Vides statistikas un norēķinu sistēmas īpatsvars, uz ko attiecas ES tiesību akti, ir mazs; būtu jāapsver juridiskais pamats citām pamatjomām.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

Lai uzlabotu vides statistikas sinerģiju, plānošanu un īstenošanu, no 2008. līdz 2012. gadam darbu koordinēs, izmantojot “direktoru sanāksmi apkārtējās vides statistikas un norēķinu sistēmu jautājumos” (*DIMESA*), kas apver divus tīklus – Go4 un dalībvalstis.

- Datu centri attiecībā uz atkritumiem, dabas resursiem un produktiem, regulas par atkritumu statistiku un pesticīdiem (plānotas) nodrošinās kvalitatīvus datus, apmierinot tematisko stratēģiju datu vajadzības,
- spēkā esošos vides datus pilnveidos, izstrādās jaunus datus un sniegs tehnisku atbalstu, lai aprēķinātu datus ES līmenī un pārskatītu ziņojumu sniegšanas pienākumus ar mērķi panākt mērķtiecīgāku un rentablāku vides datu vākšanu,
- veicinās metodikas izstrādi un pētniecību par vides un saimnieciskām norēķinu sistēmām un ieviešis nozīmīgākos modeļus ar apkārtējo vidi saistītiem norēķiniem,
- tiks pilnīgotas izvērtēšanas un tūlītējas prognozēšanas metodes, lai izvērstu datu nepilnības un uzlabotu apkārtējās vides statistikas un pārskatu savlaicīgumu,
- vajadzības gadījumā izstrādās juridisko pamatu galvenajās vides datu vākšanas jomās, uz ko patlaban neattiecas tiesību akti.

XX SADAĻA

SADARBĪBA ATTĪSTĪBAS ATBALSTAM

Laba statistika ir ļoti nozīmīga, lai izvērtētu attīstības politikas panākumus. Tā ir vajadzīga jaunattīstības valstīm uz pierādījumiem balstītas politikas izstrādei. Turklāt saistībā ar demokrātijas un tiesiskuma nostiprināšanu un cilvēktiesību ievērošanu statistika ir piemērs labai pārvaldībai, un tā var palīdzēt veicināt labu pārvaldību un pārskatāmību ar nosacījumu, ka ir ievēroti atbilstīgi statistikas izstrādes kvalitātes standarti un nodrošina oficiālās statistikas pieejamību un izplatīšanu.

Tiesiskais pamats

EK Līguma 180. pants.

Pašreizējais stāvoklis

Attīstības valstīs ir daudz darba, lai palielinātu statistikas iespējas. Vispārējais mērķis ir atbalstīt ES ārējos sakarus, nodrošinot atbilstošu un mērķtiecīgu tehnisko palīdzību statistikas jomā, lai stiprinātu spēju nodrošināt statistiku valstīs, kas saņem ES atbalstu. Šim atbalstam jābūt ilgstošam. Tāpēc jācenšas nodrošināt, ka statistika kļūst par valstu un reģionālo attīstības plānu neatņemamu sastāvdaļu.

Visnozīmīgākais politikas elements Eiropas Kopienas attīstības politikā ir augošā un skaidri izteiktā koncentrēšanās uz nabadzības samazināšanu, īpaši ĀKK valstīs un sevišķi Āfrikā. Tādējādi sadarbība statistikas jomā aizvien vairāk ir vērsta uz nabadzības izvērtēšanas un uzraudzības stiprināšanu, sevišķu uzmanību pievēršot Tūkstošgades attīstības mērķu (*MDG*) datiem.

Tehniskas konsultācijas un atbalstu nodrošina, lai izvērtētu ES attīstības programmu ietekmi, kā arī attiecībā uz ES reģionālās attīstības programmu statistikas aspektu kopumā.

Reģionālā integrācija ir pastāvīga programmas prioritāte un atspoguļo pašu valstu augošās ierosmes, lai stiprinātu to reģionālās struktūras. Atbalsta jomas ietver daudzpusēju uzraudzību, nacionālo kontu sistēmu uzlabošanu, cenu statistiku, lauksaimniecības statistiku, statistiku par dabas resursiem un vides apdraudējumiem, ārējo tirdzniecību, uzņēmumu statistiku un mācību statistikas jomā.

ESS turpina un stiprina centienus uzlabot koordināciju starp līdzekļu devējām valstīm (t.i., divpusējiem un daudzpusējiem devējiem). Tāpat *Eurostat* un dalībvalstis atbalsta darbu, jo īpaši saistībā ar ESAO/APK, ANO un Pasaules banku, lai izvērtētu, kā sadarbība attīstības jomā ietekmē MDG sasniegšanu. Tādējādi tam ir aktīva loma *PARIS 21* ierosmē. Īpaši tehniskajā sadarbībā uzsver, cik svarīgi ir orientēties uz lietotāju, un sekmē daudzgadu plānošanu.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- palielinās statistikas nozīmi valstu un reģionālās attīstības plānos,
- ja iespējams, sniegs tehniskas konsultācijas un atbalstu statistikas attīstības programmu īstenošanai, jo īpaši reģionālā līmenī; tāpat atbalstīs projektus, kas skar statistiku un statistikas saskaņošanu valstīs, kas saņem ES atbalstu; sekmēs arī statistikas prioritāšu izvērtēšanu attiecībā uz ES statistikas sadarbības plānošanu un programmu izstrādi,
- ņemot vērā dzimumu līdztiesības aspektu, īpaši tiks uzsvērta nabadzības izvērtēšana un uzraudzība, sociālās kohēzijas attīstība, vides ilgtspēja un ar Tūkstošgades attīstības mērķiem saistīti dati.

XXI SADAĻA

SADARBĪBA AR TREŠĀM VALSTĪM EKONOMIKAS, FINANŠU UN TEHNIKAS JOMĀ

Tiesiskais pamats

Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 1279/96 (1996. gada 25. jūnijs) par atbalsta sniegšanu, lai jaunajās neatkarīgajās valstīs un Mongolijā veiktu ekonomikas reformu un panāktu atjaunotni⁽¹⁾; Komisijas 2004. gada 9. decembra paziņojums Padomei par Komisijas priekšlikumiem rīcības plāniem saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku (EKP).

Pašreizējais stāvoklis

Sadarbība statistikas jomā ar valstīm, uz ko attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika (EKP), ir vērsta uz šo valstu statistikas sistēmu attīstību, lai jomās, kur tas vajadzīgs ES politikai, nodrošinātu saskaņotu datu pamatkopumu, kas atbilst ES prasībām. Palīdzību šīm valstīm statistikas jomā īsteno, izmantojot Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu.

Galvenās ierosmes 2008. līdz 2012. gadam:

- galvenās jomas, kuras attīstīs, ir saimnieciskā statistika, nacionālo kontu sistēmas un cenu statistika, ārējā tirdzniecība, migrācijas statistika un sociālā statistika. Turklāt arī citas jomas, piemēram, enerģētikas un vides statistika (un plašākā nozīmē – ilgtspējīgas attīstības dati), pakāpeniski kļūs aizvien nozīmīgākas politikas izstrādi,
- sadarbības mērķis būs arī valstu statistikas iestāžu institucionālās jaudas un sadarbības veidošana un stiprināšana.

⁽¹⁾ OV L 165, 4.7.1996., 1. lpp.